IN DIE HOOGGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA

(TRANSVAALSE PROVINSIALE AFDELING)

I.1.19 VOL. 141 PG: 6986-7054

SAAKNOMMER: CC 482/85 DELMAS

1986-09-03

DIE STAAT teen: PATRICK MABUYA BALEKA EN 21 ANDER

VOOR: SY EDELE REGTER VAN DIJKHORST EN
ASSESSORE: MNR. W.F. KRUGEL
PROF. W.A. JOUBERT

NAMENS DIE STAAT: ADV. P.B. JACOBS
ADV. P. FICK
ADV. W. HANEKOM

141

NAMENS DIE VERDEDIGING: ADV. A. CHASKALSON
ADV. G. BIZOS
ADV. K. TIP
ADV. Z.M. YACOOB
ADV. G.J. MARCUS

TOLK: MNR. B.S.N. SKOSANA

KLAGTE: (SIEN AKTE VAN BESKULDIGING)

PLEIT: AL DIE BESKULDIGDES: ONSKULDIG

KONTRAKTEURS: LUBBE OPNAMES

VOLUME 141

(Bladsye 6 986 - 7 054)

HOF HERVAT OP 3 SEPTEMBER 1986.

MR YACOOB : My Lord, accused no. 12, Amos Malindi, has to go to the district surgeon today in view of some problem and as far as accused no. 9, Ephraim Ramakgula is concerned, we ask permission that he be taken to the doctor managing his diabetes on Monday 8 September. He would not be here on that day.

COURT : That is granted.

LEENDERT PIETER CHRISTIAAN JANSEN, v.o.e.

MR YACOOB : My Lord, cross-examination will now deal with EXHIBIT 31. The transcript is V(24). The report of colonel Jansen in connection with this matter is ABD(4) pages 6 to 9 and the detailed analysis is contained in ABD(6)2.

CROSS-EXAMINATION BY MR YACOOB (continued) : Colonel, the first area to which we referred you on EXHIBIT 31, is one in which we say that you failed to notice a rather obvious pause interruption. Have you listened to the tape again side 1 tape 1? -- Ja, ek het na die band geluister op daardie deel. Dit is by die tellerlesing wat aan my gegee is gister as 002.

That was our counter reading. Did you find anything there? -- Ek was van opinie dat dit my tellerlesing sou wees. 002 is heel aan die begin waar die band begin. Ek het die eerste deel van die band nagegaan in die omgewing van my tellerlesing 002 en ek het in daàrdie gebied niks gevind nie.

Would you have listened to the first six or seven seconds of the tape? -- Ek meen so. Ek is nie heeltemal seker nie. Ek het ŉ aantal sekondes aan die begin geluister. So, waarskynlik sou ek na daardie gebied geluister het.

This/...

This pause interruption is in song. There is clearly a pause interruption and that is indicated pretty much by - this is supported in addition to the interruption pulses which are heard, supported by a difference in rhythm and some change in background noise. Perhaps in order to save time you can listen to this area at tea time again and we can ask you question about that.

COURT : Well, you are on the point now. You may as well play it quickly and get on with it.

MR YACOOB : We are starting this tape from the beginning and Mr Atkinson will put up his hand at the stage where the pauses occur and we will stop it five or six seconds after that. (Bandopname word gespeel) Did you hear that? -- Ek hoor die gedeelte wat aangedui is.

And this is the part immediately before the clapping begins. Do you hear that there is something there a slight pulse and then a change in rhythm? -- Ja, dit klink vir my so,

And how would you respond to the proposition that there is clearly a pause interruption there? -- Volgens wat ek nou gehoor het, klink dit vir my na wat miskien 'n "pause" kan wees. Ek het nou duidelik nie daardie deel verder geanaliseer nie, want daar was 'n bietjie misverstand omtrent daardie deel. Miskien sal ek net volstaan daarby dat daar kan moontlik 'n "pause" op daardie punt.

I want to put it to you that there is an obvious pause interruption and the fact that you missed it, indicates that you did not analyse the tapes carefully enough. -- Ek het die bande deeglik geanaliseer en ek is seker dat ek dit nie gemis het nie. Ek het dit miskien net nie neergeskryf nie.

MNR. JACOBS/...

MNR. JACOBS : U Edele, kan 'n mens miskien in hierdie geval net duidelikheid kry. Blykbaar omdat daar nou 'n misverstand is, ek sien daar by die lesing 024, is daar nie dalk 'n verwarring nie? Dit is op BEWYSSTUK ABD(6)2.

MR YACOOB : No, that is a completely different one.

HOF : Laat ons dit net by die getuie hoor. Waar ons nou van praat, as ons dit relateer na ABD(6)2, waar sou dit lê? By 002 of 'n bietjie verby 002? -- Dit sou ongeveer by 005 wees sou ek sê.

MR YACOOB : And if you have missed this obvious pause interruption, I want to suggest to you again that it is very possible that in the course of analysing these tapes, you missed a number of more carefully taken edit, which was not so obvious. -- Ek glo nie ek sou enigiets gemis het nie.

HOF : Wat is hierdie interrupsie, sê u? Is dit 'n afsnyding van die opname met 'n weer begin van die opname later? -- Dit klink vir my so. Ek het dit nou nie deeglik geanaliseer nie, maar volgens wat ek gehoor het, klink dit vir my asof dit 'n geval is waar iemand die "pause" knop ingedruk het.

MR YACOOB : Of course one does not know for how long the pause button was kept depressed if it had been depressed? -- Dit is korrek. Dit is waarskynlik vir dieselfde rede as die onderbreking wat op tellerlesing 024 voorkom waar die bandmasjien tydelik afgeskakel is tydens sang.

And of course from looking at the tape one does not know whether this pause button was depressed at a time when the meeting was in fact recorded or at a time when something was being said into EXHIBIT 31 from another tape.

COURT : 31(1)?

MR YACOOB : 31(1).

COURT/...

COURT : Let me just get clarity. The first possibility is that at the meeting the gentleman operating the recorder depressed the pause button and then activated the machine later on.

MR YACOOB : That is right.

COURT : The second possibility is what?

MR YACOOB : The second possibility is that at some time later when things were being fed into this tape EXHIBIT 31 1) ... (Court intervenes)

COURT : What being on the tape at that stage?

MR YACOOB : We do not know. That is just the problem. If something was recorded over something else it is impossible to work out ... (Court intervenes)

COURT : No, no, I just want to know what you say the possibilities are. Was there nothing on the tape when something was fed in or was there something on the tape and somehing fed on top of it at some stage? What do you say is the possibility?

MR YACOOB : It could be either.

COURT : Yes, very well. Het u enige kommentaar daarop? - Ja. My kommentaar daarop is gebaseer daarop dat indien dit na die tyd gedoen sou wees, ŉ heropname wat na die tyd gemaak was, dan beteken dit dat daar op ŉ stadium ŉ opname gemaak sou gewees het tydens die vergadering wat langer gewees het as hierdie betrokke opname. Die opname is gemaak op ŉ C90 plus 6 band en dit sou beteken dat die eerste opname gemaak sou gewees het op ŉ langer band. Dit sou ook gemaak moes gewees het met ŉ rol-tot-rol bandmasjien wat ŉ aansienlike beter kwaliteit sou hê as wat die kassetbande het want ŉ ruismeting wat ek op plekke gemaak het, wys

dat/...

dat die ruis op gedeeltes in hierdie band so laag is dat dit aandui dat daar nie ŉ heropname proses plaasgevind het op daardie dele, in ieder geval nie. So, ek sou sê dat dit raak nou in so ŉ geval vir die Hof natuurlik van belang om ook ag te gee aan ander getuienis omtrent hoe die opname gemaak is, maar in my geval kan ek net sê dat op grond van ruismetings en op grond van die lengte van die band en ek weet dat die polisie selfs langer bande gebruik as die C90 + 6, daarom is my opinie dat hier nie ŉ heropname plaasgevind het nie en daarom sluit ek daardie moontlikheid uit.

As far as the sound measurements are concerned, we put it to you that sound levels are so variable that it is not possible for you to come to a firm conclusion about that.

COURT : Does one translate "ruisvlakke" with ... (Mr Yacoob intervenes)

MR YACOOB : Noise levels. As far as noise levels are concerned, I want to put it to you that these are so variable that it is impossible for you to come to any firm conclusion about that. What do you say to that? -- Wanneer ek nou praat van ruismetings, dan is dit ruismetings wat gemaak is op stil plekke van die band waar daar nie ander opnames is nie. Dit beteken dat dit slegs geld vir dele van die band wat nie ŉ normale opname bevat nie en dus geen agtergrondgeraas vanuit die saal of van watter bron ook al sal bevat nie.

You in any event have no notes of these noise level measurements available? -- Ek het notas hier beskikbaar, ja. Dit was nie ingesluit gewees in my oorspronklike notas nie, maar ek het sekere notas daaromtrent, maar dit is slegs

rowwe notas wat gemaak is.

As far as the length of the tape is concerned I must put it to you that the recording could have been made even on a C90 + 6 cassette but would have perhaps gone on for a longer period in the second tape. The tape could have been longer in the sense that for example three cassette tapes have been used. -- Dit pas nie in by my waarnemings dat die opname, afgesien van die dele aan die begin en vanaf tellerlesing 024 is die opname nie onderbroke behalwe vir batterykontakprobleme nie, sodat die situasie sodanig is dat as 'n mens 'n ander opname wil hê en dele daarvan weglaat op 'n nuwe opname, dan sou die ander opname langer moes gewees het of daar sou baie ooglopende oorgange gewees het waar die een aansluit by die ander.

But there could have been for example another pause during applause or during song which you may have missed or failed to take a note of? -- Ja, ek is oortuig daar is nie ander gedurende die opname na die punt 024 nie.

I want to go on then to our counter reading 051 and your counter reading where you in fact referred to it as 109.

COURT : Could you just give that again. There seems to be a very wide discrepancy between your counter readings and those of the witness.

MR YACOOB : It is counter number 051 on ours.

COURT : And in the report ABD(6)2?

MR YACOOB : In ABD(6)2 it is counter reading 109.

COURT : Can it be that we have this difference?

MR YACOOB : There can certainly be a reason. The problem is that - can I just say that it can be. I do not think

Your/...

Your Lordship wants to know why.

COURT : As long as we do not get such a mix up that somebody reading this record would not know what we are talking about.

MR YACOOB : This counter reading 051 is on the 7700 and I need to give Your Lordship another counter number. The 109 is the colonel's counter number on his report and the counter number on the 7100, which is the machine Your Lordship would be using is 43. I have not given Your Lordship a counter reading for the previous one but it is within the first six or seven seconds.

COURT : That is easy enough.

MR YACOOB : You described that in fact as a situation where the machine had been put on and off. You described that as a disappearance of sound. Is that right?

COURT : Let us just get the description on record. It is 109 on ABD(6)2 as side 1 and it says "Verdwyning van klank met pulse 1,3 sekonde ongeveer waarskynlik kontakprobleem battery."

MR YACOOB : We disagree with that and we would say that the sound listened to very carefully and looked at through the oscilloscope in fact demonstrates that this is probably an insert erasure. In other words a recording made over a pre-existing recording for a short while.

COURT : Is it not called a slate?

MR YACOOB : No, a slate is where you say at the beginning of the tape recorder what you are doing or give a title to it or something. What do you say about that? -- Ek stem nie daarmee saam nie. Daar is sekere eienskappe op hierdie verdwyning van klank in die pulse wat wel ooreenstem met wat ŉ mens vind wanneer daar met dieselfde bandmasjien

ŉ stukkie/...

ŉ stukkie oor opgeneem is oor die vorige opname, maar die ander aanduidings wat in so ŉ geval nodig sou wees is afwesig in hierdie geval en soos ook by verskeie ander gevalle en ek kan net sê daar is ŉ hele paar plekke op die band waar soortgelyke verskynsels plaasvind. ŉ Batterykontakonderbreking het in sekere opsigte dieselfde eienskappe sover dit pulse wat op die band gelaat word aangaan as wat ŉ af en aan skakeling van die band sou hê. ŉ Opname bo-oor ŉ vorige opname met daardie selfde bandmasjien gedoen as waarmee die opname gemaak is, veroorsaak addisionele pulse wat in hierdie geval van my tellerlesing 109 nie voorkom nie.

What we hear which is consistent with an erasure afterwards is the following. We hear approximately half a second of depression of the existing sound to start with which we say is the result of the recording head at that point having recorded an unprepared tape. What we hear afterwards is a short little bit of sound, a little under a second between two pulses which would be the time during which the tape recorder would have been kept on. Then we hear very clearly at the end and an examination on the oscilloscope confirms this, the ,5 second silent tape at the stage when the tape recorder was put of, this ,5 silent tape being prepared tape not used at the end of the recording process. -- Ek het ŉ ossilloskoopfoto van daardie deel en dit kan miskien nuttig wees dat ek dit inhandig as ŉ bewysstuk, want dan is dit makliker om te verwys na die verskillende dele van daardie ding. Ek het ŉ hele aantal ossilloskoopfoto's saamgebring van hierdie band. Die groot meerderheid daarvan is foto's wat lank gelede reeds geneem is en sover dit nommering en sistematiek aangaan, wonder ek of dit nie

die/...

die beste gaan wees dat ek die hele klomp gelyk inhandig nie.

HOF : Ek het geen probleem nie, mits hulle relevant is. Ek wil nie doodgegooi word met foto's waarna niemand weer gaan verwys nie. -- Dit is die ander oorweging. Dit mag wees dat daar glad nie na 'n sekere ding verwys word nie. Dan is die foto nie van belang nie.

HOF : Dan wil ek hom nie hê nie. -- Dan sal ek dit inhandig soos ons gaan.

Ek dink dit is beter. Ons kan die een wat u inhandig nou, die ABD(7)9 maak.

MR YACOOB : My Lord, it would help us and facilitate proceedings if we had all those photographs sothat we could look at them. What will happen is that we will need five minutes or so to look at these photographs.

GETUIE STAAN AF.

HOF VERDAAG. HOF HERVAT.

LEENDERT PIETER CHRISTIAAN JANSEN, nog onder eed

MR YACOOB INFORMS COURT THAT IT WILL TAKE TOO LONG TO GO THROUGH THE PHOTOGRAPHS AT THIS STAGE.

COURT : It is in order. We will take the photographs one by one. -- Dit is korrek. Die een waarvan so pas voor die verdaging gepraat is, is gemerk ABD(7)9. Op dieselfde blad is nog een waarna ek sal verwys in dieselfde verband en ek sal hom dan merk ABD(7)10.

ABD(7)9 is 'n foto wat verwys na presies wat? -- Na die verdwyning van klank na tellerlesing, my tellerlesing 109 op BEWYSSTUK 31(1) en foto ABD(7)10 is van 'n klankonderbreking by my tellerlesing 414.

MR YACOOB : I have given you a description of the sound and then you said the photograph will enable you to faciliate

a more/...

a more accurate answer. You can carry on, please. -- Die boonste foto ABD(7)9 wys van die linkerkant af vir ongeveer 20mm tot so ongeveer een-kwart van die foto ŉ sekere hoeveelheid klank.Na daardie punt is daar ŉ verdwyning van die klank tot ongeveer in die middel van die foto. Dan is daar ŉ deel waar die - ek kan dit net beskryf - ruisvlak effens toeneem tot by ŉ puls ongeveer twee-derdes vanaf die linkerkant van die foto. Daarna is daar weer ŉ stil deel tot by ŉ pulsgroep naby aan die regterkant van die foto. Die pulsgroep bestaan uit twee kleiner en twee groter pulse wat direk na mekaar volg en dit word direk gevolg deur klank wat weer eens deurkom op die opname.

Before you complete the description or before you move away from the description of the photograph, would you also agree that to the extreme left of the photograph for about a millimetre or two there is an indication that the sound is a bit louder at that point than it is for the succeeding approximately 20mm or so? -- Dit is korrek, ja. Heel links is daar ŉ aanduiding van sterker sein en dit is net eenvoudig ŉ sterker spraaksein. Die verswakking van klank begin eers na die ongeveer 20mm. Daardie eerste deel is nog altyd normale klank.

There is just one point that I want to make clear while you are there and that is immediately after the one or two millimetres of harder sound or louder speech, as you put it, there is in fact a clear pulse immediately after that. Do you see that on the photograph? -- Ja, op die foto lyk dit asof daar ŉ puls is, maar in werklikheid is dit slegs ŉ deel van die natuurlike klank.

Carry on with the explanation. -- Ek wil graag die

eienskappe/...

eienskappe in die laaste een-derde van hierdie foto in verband bring met dié op die onderste foto ABD(7)10 waar daar aan die regterkant en ongeveer in die laaste een-derde van daardie foto dieselfde verskynsels is van ŉ puls net ŉ entjie na die helfte van die foto gevolg deur ŉ sagte deel, daarna naby die regterkant ŉ pulsgroep wat weer eens bestaan uit twee kleiner en twee groter pulse, direk daarna gevolg deur die klank van die opname. Die enigste verskil tussen die twee foto's is dat die boonste foto ABD(7)9 in die middelste gedeelte ŉ deel het waar die klank verdwyn voordat die pulse kom, terwyl die onderste een ABD(7)10 dit nie het nie. Die pulse aan die regterkant van albei die foto's met die stil deeltjie tussenin is, dié kon ek vasstel volgens die res van die opname is tipies van wat gebeur met daardie betrokke bandopnemer wat gebruik was wanneer dit afgeskakel word of wat dieselfde effek sal hê wanneer daar ŉ batterykontakonderbreking plaasvind. Dit is pulsgroepe wat respektiewelik veroorsaak word deur die opneemkop en deur die wiskop. In tyd lê hulle op ŉ afstand - lê hulle op ŉ tyd van ongeveer ,5 sekondes uitmekaar en die regterkantste pulsgroep wat deur die wiskop veroorsaak word, is vir hierdie spesifieke bandopnemer baie prominent en bestaan telkens uit ŉ pulsgroep van vier pulse. Hierdie selfde verskynsel is op verskeie plekke op die band gevind onder andere heel aan die einde van die band waar die bandopnemer afgeskakel is en ook by tellerlesing 024 op BEWYSSTUK 31(1) waar daar volgens my notas ABD(6)2 aangedui as ŉ onderbreking in opname tydens sang ongeveer 2,05 sekondes lank, duidelike af en aan skakeling.

When you talk of battery contact problems, I would

imagine/...

imagine that what we are talking about is that the battery looses contact at one stage and then regains contact at another stage, may be very shortly afterwards. Is that correct? -- Dit is korrek. In die boonste foto wat so pas ingehandig is, ABD(7)9 is daar 'n deel waar die sein ook verdwyn sonder enige pulse en dit is duidelik 'n deel waar daar, afgesien van batterykontakprobleme, ook verbindings-probleme gelyktydig plaasgevind het. Die feit dat daar vir 'n kort tydjie verbindingsprobleme is, is nie ingeskryf in my notas by die plek by tellerlesing 109 op BEWYSSTUK ABD 6(2) nie.

So, really when there is a battery contact problem, the tape recorder in a somewhat different way, goes off and then on again? -- Dit is korrek.

These strong pulses that you refer to to the right of the photograph where you say that they are the same in the case of battery contact problems or when the machine has been switched off, are these pulses the same when the machine is switched off by the switch and when the machine is switched off by the battery, by taking off the battery? -- Volgens my foto's is daar klein verskille tussen al die pulsgroepe, maar die basiese beskrywing daarvan bly steeds dieselfde in alle gevalle. Dus daar is verskille op plekke waar dit duidelik was dat die bandmasjien afgeskakel was en daar is ook klein verskille in die gevalle waar ek sê dat daar batterykontakonderbrekings was, maar in al die gevalle is daar steeds 'n basies ooreenstemming.

And is this basic consistency the same when the machine is switched on after it had been switched off by using the off/on switch on the one hand and the battery resumes

making/...

making contact and the machine is switched on by that process on the other? -- Nee, die effekte is verskillend waar die bandopnemer met die hand aangeskakel word en waar dit weer aankom na ʼn kragonderbreking deur ʼn batterykontak-onderbreking.

Where exactly by reference to the photograph ABD(7)9 do you say that the battery lost its contact? -- My verduideliking daarvan is dat die batterykontakbreking is by die eerste sterk puls wat waargeneem word na die helfte van die foto, dit wil sê op ongeveer twee-derdes van die foto ABD(7)9. Daar is in daardie gebied slegs een sterk en opvallende puls en dit is die punt waar ek sê dat batterykontak verbreek is.

Could you tell us how far from the left-hand edge of the photograph that pulse is which you refer to? -- Op die foto en met die liniaal wat ek hier het en meet lê dit op ʼn posisie van ongeveer 62mm vanaf die linkerkantste rand van die foto. Dit wil sê waar die swart gedeelte begin.

And where do you say that the battery resumed contact? -- Dit is nie vir my presies duidelik waar die battery se kontak weer herstel word nie, maar wat wel vir my duidelik is, is dat onmiddellik na die punt waar die wiskop se pulse sigbaar is, daar is die klank weer terug op volle sterkte. Ek vermoed dus dat dit ʼn geval was van ʼn batterykontakonderbreking wat korter geduur het as die tydperk van die ongeveer 0,5 sekondes, maar ek kan nie daarvan seker wees nie.

What are you not sure of? Are you not sure of the time lapse of the battery contact interruption or are you also uncertain about whether it was a battery contact interruption as well? --Nee, ek is oortuig daarvan dat dit

wel/...

wel 'n batterykontakonderbreking is, maar ek is nie seker van presies hoeveel tyd verlore gegaan het op die opname as gevolg van die batterykontakonderbreking nie.

Do you accept that the sound begins to be depressed after the one or two centimetres of what - one or two millimetres of what we would regard as normal sound? -- Nee, ek sê dat die klankpeil afneem eers by ongeveer een-derde van die foto, dit wil sê by ongeveer 20, dit is in werklikheid 'n bietjie meer, ongeveer 22mm vanaf die linkerkant.

I put it to you that - you accept of course that on a rough and ready basis 22mm of this photograph is equal to about ,5 seconds? -- Dit is korrek.

I put it to you that when you listen to this sound carefully, it is very obvious that the sound gets depressed over a period of approximately half a second and that it is that depression which is reflected in the photograph? -- Nee, ek stem nie daarmee saam nie, want die deel na daardie punt, daar is ongeveer so iets soos 24mm wat dan ook weer naastenby 'n half sekonde sal wees na daardie punt, dit wil sê vanaf ongeveer 22mm van links af vir 'n verdere ongeveer 24mm daar is 'n deel waar die klank verdwyn en ek sê dat dit die deel is waar na verwys kan word as "depression" of sound.

We say that that is the section, the section which you now refer to, which is the succeeding 26mm or again a period of approximately half a second. We think it may be slightly more than that where all you have is as a background noise of the tape recorder, in fact recording with no sound? -- Ja, ek stem saam met die beskrywing van daardie deel, want soos ek reeds gesê het, my

verduideliking/...

verduideliking is dat daar op daardie tydstip ook verbindingsprobleme was wat sou veroorsaak dat die klank vanaf die mikrofoon nie by die bandmasjien aankom nie.

So, you would say that there were two problems at the same time. Microphone contact problems and battery contact problems? -- Ja, dit is duidelik - dit was vir my baie duidelik uit die analise van hierdie band dat altwee van daardie probleme wel voorkom op hierdie band en dit is heel aanvaarbaar om te dink dat as daar miskien 'n effense beweing is of 'n klein stampie aan die bandopnemer, dat daar by die bandopnemer gelyktydig sulke probleme kan plaasvind as die masjien in ieder geval geneig is om altwee sulke probleme te veroorsaak.

When did you come to the conclusion that this was a combination of battery and microphone contact problems? -- Word daar spesifiek verwys na hierdie punt by tellerlesing 109?

Yes. -- Dit was tydens die analise van die opname wat gedoen is gedurende Mei en Junie 1986.

Why do you not describe it as such that it is a combination of both kinds of contact problems in your report? -- Nou ja, daar is sekere plekke waar ek wel melding gemaak het van albei probleme wat gelyktydig voorkom en ek het in hierdie geval by die punt 109 oorweeg wat om te skryf en besluit ek sal maar net die kontakprobleem situasie daar inskryf. Terloops, ek kan net meld dat die foto ABD(7)9 reeds geneem is ten tye van die ondersoek en dus het ek op daardie tydstip die inligting voor my gehad.

The next - we have dealt with the first 22mm. WE have also dealt with the next 26mm which we say is the silence

created/...

created by the tape recorder being in operation with no sound around, but before we finish with that, do you agree that itcould also be that or do you rule that out? Do you rule our interpretation of the 26mm out totally? -- Ja, ek stem nie daarmee saam nie.

Why do you say that it cannot be that? That it cannot be what we say it is? -- Miskien moet ons net groter duidelikheid kry omtrent presies wat die twee standpunte is.

HOF : Laat ek nou net vir myself eers ŉ bietjie duidelikheid kry. Ons begin nou op ABD(7)9, werk van links na regs. Ons krywat ek dink u beskryf het as ŉ normale spraaksein heel links, absoluut heel links, dan kry u ŉ puls wat ŉ bietjie groter is na bo en na onder, wat u ook nog beskryf het as deel van die normale spraaksein. Dit is korrek? -- Dit is korrek.

Die verdediging sê dit is wat, as u reg onthou? -- Die verdediging sê dat onmiddellik na daardie puls is daar ŉ deel wat hulle beskryf as ŉ "depression of sound" waar die klank sagter opgeneem is as in die res van die gebied.

Dit lyk amper asof ons met ŉ tolletjie daar te doen het. Daardie gedeelte, sê u is wat? -- Ek sê daardie hele eerste ongeveer 22mm is alles deel van normale sein wat opgeneem word. Dit moet in gedagte gehou word dat die sein wat na die mikrofoon toe kom, kompleks is. Ek is nie seker wat presies op daardie stadium gesê is nie, maar as ons dit vergelyk met die foto aan die onderkant van die bladsy, ABD(7)10 is dit duidelik dat daardie foto dele het met normale klank wat nog laer is as die eerste 22mm van ABD(7)9. ŉ Mens kry dus as normaal klank wat groter en kleiner is as die deel wat net begin na die eerste ongeveer 2mm op

ABD/...

ABD(7)9 en aanhou tot by die punt van ongeveer 22mm.

Dan kry ons ŉ stukkie wat op 24 of 26mm is, ons noem dit maar 24mm. Wat sê u is dit? -- Ek sê dit is ŉ deel waar daar verbindingsprobleem was waar die bandmasjien nog altyd opneem, maar die klank vanaf die mikrofoon word nie op daardie stadium deurgevoer nie.

En die verdediging sê wat? -- Miskien moet die verdediging hulle eie woorde gebruik.

Ek het die indruk gekry dat die verdediging dieselfde sê. Is dit reg, mnr. Yacoob?

MNR. YACOOB : Nee.

HOF : Wat sê die verdediging?

MR YACOOB : We say that and I must start from the beginning so that Your Lordship understands what the defence says in relation to the second 24mm. The first 22mm we say is a depression of sound consequent upon the machine having gone into record and recording upon an unprepared bit of five seconds of the tape, .5 seconds of the tape. The next 26mm or 24mm we say is the machine in the record mode with no sound going through. In other words nobody talking or anything like that, which is over a pre-existing recording. We then say that the next 20mm odd is the silence normally consequent upon the machine ... (Court intervenes)

COURT : Just a minute. We are now at the 24. The witness says that there is no sound there, because there is a connection problem in that the microphone's sound did not get through at all. Do you say that that was the cause of it or was there some other cause?

MR YACOOB : We say that the cause of that was that the machine was in the record mode at the time and during

that/...

that period and as justification for that we refer to the depression of sound in the previous 22mm which the witness says does not exist.

COURT : I do not understand it still, because if the machine is in the record mode, it can record sound or it cannot record sound. The witness says it did not record sound because the microphone sound was not coming through. Are you saying it did record sound?

MR YACOOB : We say that there is nou sound recorded on it because there was no sound there at the time to record.

COURT : Why not?

MR YACOOB : At the time of the erasure either the microphone was not connected or because there was no sound in the environment of the microphone at that time, but we say that that 24mm is in fact the tape recorder operating in silence in the record mode. The real dispute is the previous one, the depression of recording. Our whole ocntention is that this is ... (Court intervenes)

COURT : Do not get back to the previous one. Let us stick to this one. Is there then any material difference between you and the witness on this one, on the 24?

MR YACOOB : The witness says that it did not record sound originally. We say that sound was not recorded during an erasure process. That is the difference. The effect that you see is the same. The witness admitted that the effect is the same.

COURT : Erasure process with the recording not on, only the erasure head working?

MR YACOOB : No, no, no. Record head and everything working. That is our explanation of the first 24mm. The record head

(Court/...

... (Court intervenes)

COURT : But there is always an erasure process going on, because whenever a thing records, it erases what is ahead.

MR YACOOB : No, it erases what is ahead, yes.

COURT : So, whatever way you look at it, there is an erasure, it may erase nothing if there is nothing, but it does erase.

MR YACOOB : Yes, that is so. The only difference is that the erasure actually - I suppose ahead is one way of putting it. But it always erases, whether there is something or nothing.

COURT : Well, then, according to the witness it recorded no sound, it was erasing because it was moving, it recorded no sound because the microphone sound was not getting through. According to you it was erasing and it was recording but it recorded no sound. Why? Because there was no microphone coming through?

MR YACOOB : Because there was no microphone coming through and because there was no sound there.

COURT : Then there is no material difference between you and the witness.

MR YACOOB : In relation to that little section taken by itself.

COURT : We can go back to the previous one just now.

MR YACOOB : We will now go on to the next one. Do you accept that thereafter, after the 24mm that we have spoken about, there is approximate 20 odd mm - I can give the exact measurement if you need it - where there is absolute silence.

HOF : Daar is ŉ puls na die 24 of 26mm wat ŉ baie duidelike is. Is dit korrek? -- Ja, ŉ redelike klein een, maar baie duidelik.

Wel, op die foto is hy duidelik. Wat is hy? -- Dit

sê ek is ŉ deel van waar die verbindingsprobleem weer verdwyn en daar vir ŉ klein stukkie weer ŉ normale sein opgeneem word. Van daar af tot by die groot puls ongeveer 12mm later. Die feit dat daar ŉ klein puls is sê ek hang saam met die tipe klank wat daar was.

Net ŉ oomblik. U sê daar is die verbindingsprobleem weg, maar net daarna is daar dan ŉ feitlik horisontale lyn of praat ons nou nie van dieselfde een nie? -- My kopie is nie baie duidelik nie. Ek wonder of ek miskien net na die oorspronklike kan kyk. Ja, dit stem ooreen met wat ek in my gedagte gehad het dat daar is ŉ deeltjie waar die lyn nie - waar die horisontale lyn heelwat meer uitwykings het as net voor daardie eerste klein puls en ek wil net seker maak dat ons praat van die deel tussen die een klein pulsie net voor die helfte en die een groter puls net na die helfte van die foto.

HO Ja, ek het gewonder of u van die groter puls na die helfte praat. Kyk, wat hier op die foto aan die gang is, het ons heel aan die begin die tol wat omtrent 22mm is, dan het ons ŉ horisontale lyn wat betreklik dun is, maar dan aan sy einde dikker word en dan in ŉ puls van ŉ sentimeter en ŉ half of meer eindig. -- Ja, ek was nog besig met die stukkie net voor daardie puls van een en ŉ half sentimeter.

Daardie stukkie, wat is dit? -- Ek sê dat in daardie stukkie word die verbindingsprobleem geheel of gedeeltelik dit lyk vir my eerder na gedeeltelik opgehef en word daar ŉ bietjie sterk sein deurgevoer na die bandopnemer.

Dan kry ons ŉ groter puls. -- Dan kom daar die groter puls van ongeveer een en ŉ half sentimeter net na die

middel/...

middel van die foto en dit is wat? -- Dit sê ek is die begin van die batterykontakprobleem.

En dan daarna het ons 'n feitlik horisontale lyn? -- Dit is reg.

Wat is dit? -- Dit is die gedeelte waar die bandmasjien glad nie opneem nie, omdat daar batterykontakprobleem was.

Die batterykontakprobleem lê nie by die radiomikrofoon se battery nie. Dit lê by die opnemer se battery? -- Dit is korrek, die bandopnemer se battery. Vir hierdie opname terloops was daar nie 'n radiomikrofoon gebruik nie.

Dan kry ons nou weer 'n sein wat lyk of dit normale spraak kan wees. -- Daar is eers 'n sekere polsgroep wat bestaan uit twee kleiner en twee groter pulse, elk ongeveer 'n millimeter uitmekaar wat ook sigbaar is op die onderste foto en daarna kom daar normale sein deur.

En die pulsgroep sê u is die aanskakel? -- Die pulsgroep, nee, ek sê dat dit is wat op die band geplaas is deur die wiskop op die punt waar batterykontak verbreek is. Met ander woorde die vorige pulse en hierdie puls is gelyktydig op die band geplaas, maar hulle verskyn natuurlik in tyd 'n afstand van mekaar af , want hulle was deur die twee aparte koppe op die band geplaas.

Die vorige puls is die puls wat? -- Deur die opneemkop ... (Hof kom tussenbei)

Nee, watter puls is die vorige puls? Ons het baie pulse hierop. Watter puls is die vorige puls wat gelyktydig met hierdie een van die wiskop op geplaas is? -- O, dit is die een van ongeveer 1½cm kort na die middel van die foto.

Wat geplaas is deur die opnamekop? -- Dit is korrek.

Now, Mr Yacoob, what are you saying? We have got so

far/...

far as the middle of the photograph.

ASSESSOR (MNR. KRÜGEL) : Die feit is dat gedurende die hele loop van hierdie twee sekonde, het die bandopnemer aangehou loop. Is dit korrek of is dit nie reg nie? -- Daarvan is ek nie seker nie. Daar is ŉ moontlikheid dat daar op die punt na die pulsgroep wat heel regs op die foto sit en die spraak wat daarna weer normaal deurkom, dit is moontlik dat daar in daardie oomblik tyd verlore gegaan het van ŉ onbekende tydsduur.

Dan net heel aan die linkerkant, hierdie eerste 22mm klank wat u sê normale klank is en wat begin met op ongeveer 2mm met iets wat amper soos ŉ puls lyk, u sê wat deel is van die normale klank, as dit ŉ puls sou wees wat deur die opneemkop gemaak is, sou daar dan wat die wiskop betref ook enige aanduiding van ŉ puls wees? -- Nee, nie noodwendig nie. Eerstens net, ek sê dit is nie ŉ aparte puls nie. Dit is deel van die klank wat ingevoer is. As die klank wat inkom ŉ puls op hom bevat, byvoorbeeld iemand wat hande klap of teen ŉ mikrofoon stamp of iets van dié aard, dan neem die opneemkop ŉ puls op wat heeltemal ŉ normale deel van die klanksein is en dit affekteer dan die wiskop geensins nie. Die wiskop word betrek slegs op punte waar krag afgeskakel word. GEwoonlik by afskakelpunt, soms ook by aanskakelpunt, van die bandopnemer self. So, daardie gedeelte sê ek is normale klank en enige pulse daarop is pulse wat teenwoordig was op die normale klank.

Maar ashierdie puls ŉ puls sou wees wat deur ŉ elektriese onderbreking veroorsaak is, sou daardan ook by die wiskop se kant ŉ puls gewees het? -- Nie noodwendig nie. As dit ŉ elektriese onderbreking - ek neem aan u bedoel

iemand/...

iemand wat ŉ lig afskakel?

Nee, ek bedoel by die masjien, iemand wat hom onder breek het of iemand wat hom weer aangeskakel het nadat hy onderbreek was? -- O, ja. In daardie geval sou ek verwag dat aangesien die masjien sulke sterk pulse maak by sy wiskop sou ek verwag dat indien dit so ŉ puls sou wees dan sou daar ook tekens moes wees van ŉ puls deur die wiskop veroorsaak.

MR YACOOB : As far as we are concerned, there is agreement that the first two millimetres represents normal sound. Then we say that that pulse immediately - That the stroke immediately after the first two millimetres is indeed a pulse which represents that the machine was put on at the time. We say that the machine was put on at that time while this particular recording was on the tape, the recording as there is now. That because there was this recording on it, the tape was still unprepared for recording, that the next 22mm represents the approximately five seconds of distorted depressed sound which normally occurs and normally happens to a sound when the recording head has recorded on an unprepared piece of tape before the cleaning head has had an opportunity to work upon it. We then say that the next 24mm after the sound has been depressed now the ,5 seconds have gone by and this tape recorder has prepared tape on it and the recording head has worked on it in circumstances where for one reason or another, we do not know why, no sound has in fact been fed into the machine, thatis the next 24mm. Then at exactly half way through the photograph at approximately 50mm we say that there is a pulse there and the next 12mm represents a

tiny burst of new sound and that takes us up to 62mm. Then there are pulses. Afterwards there is the standard 2,2cm or 22mm again of silence this time, which is a reverse of the process of the unprepared tape. This time the recorder has been switched off and what one has then is 22mm or approximately ,5 seconds of tape which has already been prepared for recording which has not been recorded on. After that we say that there is a pulse group and the sound starts again. The earlier sound would in fact start again.

COURT : So, the pulse group on the extreme right-hand side of the photograph as from where the horizontal line ends into vertical lines, is old sound which was not deleted by the recorder?

MR YACOOB : That is right. So, there was old sound on it all the time. The spot before it, the 22mm to the left is old sound, the extreme left is old sound, the extreme right is also old sound and what occurs in the middle we say is what we call the insert erasure, which has been inserted into a piece of old recording on top of it. This would have the same sort of features as for example the insert - the accidental erasure about which Your Lordship has evidence where the telephone called or the other situation on this tape. On this tape there is a situation where the investigating officer's voice breaks through onto the recording where he says a few things. "This is tape 2 and it is very clear." Those voices. A little bit further we say that this is what happened here, except that nothing was spoken in the portion of the erasure and if we are right and if it will be by the same machine, then the beginning and the end of that insert erasure ought in some measure

to/...

to correspond with the beginning and the end of this one.

COURT : On the transcript where does this take us? What part of the transcript is affected. It would seem to be still during the song.

MR YACOOB : It is very on page 3. It is very difficult to find.

COURT : It is somewhere in the song then or inbetween two songs. That is on page 3 of V(24).

MR YACOOB : Immediately after these 24mm, the second 24mm we have been speaking about and more or less at the middle of the photograph, there is a pulse and we say that there is some strong sound there for about 12mm which would be for about a quarter of a second or less than that. It is only mildly stronger that sound. -- Ja, dit is korrek. Dit is soos ek reeds verduidelik het dat daar 'n klein stukkie is waar daar weer 'n bietjie meer klank deurkom.

What we then say is that there is a little pulse and the succeeding 22mm represents the silent part of the tape which as a result of tape having been prepared for recording and not yet recorded on, what you always get at the end of an insert erasure. -- Ek wil graag hier net 'n bietjie wyer gaan. Op hierdie band, soos reeds genoem, is daar 'n plek waar daar sonder enige twyfel wel 'n stukkie opname bo-oor 'n vorige opname gemaak is. Ekskuus, as ek sê band, moet ek eintlik sê die opname van die vergadering. Dit kom voor op BEWYSSTUK ABD(6)2 die derde bladsy gemerk Analise bladsy 9 en by die plek gemerk tellerlesing 383. Dit is daar beskryf as "Kort stukkie opname bo-oor die oorspronklike. Tydsduur 2,8 sekondes. Daar word woorde gesê wat klink soos 'It is tape 2 and it is very clear'". So, dit is duidelik dat

Op/...

op hierdie opnames is daar hierdie een plek waar daar opname bo-oor ŉ vorige opname plaasvind en dit lyk vir my die verdediging se standpunt is dat sommige ander plekke soos byvoorbeeld die plek by tellerlesing 109 van die eerste band BEWYSSTUK 31(1) dat daardie ŉ soortgelyke plek om verskeie redes soos deur die verdediging uiteengesit, maar ek neem aan dat dieselfde argument deurgevoer sal word na verskeie ander plekke op die bandopname, want daar is verskeie ander plekke waar ek ŉ opmerking gemaak het, waarskynlik kontak probleem, soos by die tellerlesing 414 wat gewys word op BEWYSSTUK ABD(7)10. Op die tweede kant van hierdie band is daar ook op - by tellerlesing 247, ŉ soortgelyke gebeurtenis. Dit lyk vir my dit is die basiese plekke behalwe dat in een van die lang klankverdwynings, naamlik dië by die punt wat deur my gemerk is op die eerste bladsy by tellerlesing 445, dit is die eerste bladsy van BEWYSSTUK ABD(6)2, daar is daar ook ŉ soortgelyke situasie, miskien effens minder duidelik, maar in ieder geval op die tweede een wat voorkom op tellerlesing 670 op die eerste bladsy ook gemerk "Verdwyning van klank tydens toespraak vir 7,2 sekondes. By daardie plek is daar sekerlik soortgelyke pulsgroepe ook teenwoordig. Tydens my ondersoek van die band het ek hierdie aspek oorweeg van dat daar dalk meerdere plekke op die band is waar daar ŉ opname is bo-oor ŉ vorige opname en dit sou dus beteken dat die klein stukkies opname bo-oor vorige opname goed is wat myns insiens per ongeluk gedoen sou wees deur die ondersoekbeampte terwyl hy na die tyd die band heen en weer gespeel het om te luister na die band. Ek weet vir seker dat daardie stukkie opname bo-oor ŉ vorige opname wat op die tweede band voorkom by die

tellerlesing/...

tellerlesing 383 van band 2 kant 2, dit wil sê BEWYSSTUK 31(2), die tweede kant, dat dit gedoen is met ôf presies dieselfde masjien as waarmee die opname gemaak is ... (Hof kom tussenbei)

HOF : Dit is band 2 kant 1, nie band 2 kant 2 nie. Daar is geen opname op band 2 kant 2 nie. -- Ekskuus, ek het verkeerd gesê. Dit is reg. Dit is band 2 kant 1. Die pulse wat daarop voorkom by daardie deel stem ooreen met pulse wat aan die einde van die opname gevind is aan daardie selfde kant naamlik band 2 kant 1 en dit is dus duidelik dat daardie opname bo-oor vorige opname gemaak was met soos ek sê dieselfde bandmasjien of minstens dieselfde tipe bandmasjien as wat gebruik was om die opname te maak. Uit algemene oorwegings lyk dit vir my heel sinvol dat die persoon wat die heel maklikste daardie ongeluk sal oorkom om 'n stukkie opname bo-oor 'n vorige opname te maak, is juis die persoon wat die opname gemaak het op 'n stadium wanneer hy sit en luister na die opname met dieselfde bandmasjien. Toe hy die opname gemaak het, was hy gewoond om die opneem- en speelknoppies saam in te druk en dit kan maklik gebeur dat hy dieselfde sal doen terwyl hy sit en luister na die band. Daar is ook verskeie van die bandmasjiene wat die polisie gebruik waarvan die opneem- en die speelknoppies gekombineer is op so 'n manier dat as 'n mens nie versigtig druk nie, dan druk jy in ieder geval altwee van hulle saam in. By al die plekke wat ek ondersoek het en waar ek beskryf "Batterykontakprobleem" het ek gevind dat daardie selfde pulspatroon wat heel op die einde van die opname voorkom en wat voorkom by die deel waar ditduidelik is dat daar 'n stuk opname bo-oor die vorige opname is, daardie selfde pulspatroon

kom/...

kom op hierdie plekke voor.

Wat beteken dit dan? -- Dit het beteken dat tydens my analise moes ek tot een of ander besluit kom van of ek van mening is dat daardie plekke almal plekkies is waar daar per ongeluk ʼn stukkie opname bo-oor die vorige opname sou wees. Dit wil sê waar die ondersoekbeampte per ongeluk ʼn stukkie van die band uitgevee het.

K438 Of opsetlik. U kan nie sê per ongeluk nie. Dit kan opsetlik wees of per ongeluk. Dit kan enige ding wees. -- Ek moet sê waarskynlik per ongeluk. Dit is korrek. Indien die beskouing van ʼn stukkie opname bo-oor die vorige korrek sou wees, sou dit impliseer dat daar ʼn stukkie weg is uit die oorspronklike opname van presies dieselfde tydsduur as waar hierdie - as die tydsduur van hierdie probleem. Dit wil sê die verdwyning van klank met pulse daarby. Indien die beskouing van batterykontakprobleme korrek sou wees, dan kan dit gebeur dat daar meer weg is uit die oorspronklike opname.

ASSESSOR (MNR. KRÜGEL) : Uit die oorspronklike opname of van die oorspronklike verrigtinge? -- Ja, meer korrek moet ek sê dat deel van die oorspronklike verrigtinge dan nie opgeneem sou wees nie, dat daar iets verlore geraak het van die oorspronklike verrigtinge. Om die rede dat dit nie duidelik was presies watter een van die situasies gegeld het by elk van hierdie punte nie of moet ek sê om die rede dat dit aanvanklik nie duidelik was nie, het ek die saak baie deeglik nagevors en ʼn groot aantal ossilloskoopfoto's geneem van verskeie plekke op hierdie opname en gevind dat op die plek waar ek seker is dat daar wel ʼn opname bo-oor ʼn vorige opname plaasgevind het, daar kry ek sekere addisionele

pulse/...

pulse wat ek nie kry op hierdie ander plekke soos by tellerlesings 109 en 414 nie en omdat ek weet dat die pulse wat ek wel kry op hierdie plekke ook kan ooreenstem met wat gebeur wanneer batterykontakprobleme plaasvind, het ek die mening gevorm dat dit batterykontakonderbrekings is wat op hierdie plekke plaasvind maar ek dink dit is heeltemal korrek en regverdig dat ek op hierdie stadium saamstem dat die moontlikheid dat verskeie van hierdie punte wel 'n kort stukkie opname bo-oor vorige opname kan wees, nie uitgesluit kan word nie.

COURT : Will you put to the witness after the adjournment which points you say may possibly be re-recordings and then indicate to me on the transcript what we are talking about.

GETUIE STAAN AF.

HOF VERDAAG. HOF HERVAT.

LEENDERT PIETER CHRISTIAAN JANSEN, nog onder eed

CROSS-EXAMINATION BY MR YACOOB (continued) : Firstly to *give Your Lordship those references. There is the one which* we have dealt with already. Before that there is another one which we will not deal with again in view of the fact that it has the same characteristics we have already dealt with. That is at - referred to in the witness's report at counter number 024. The counter reading on the 7700 is 011 - on the transcript that is indicated on page 1, but we do not know exactly where, because it is during a song. The counter number on the 7700 is 911 and the counter reading on the 7100 is 09. Thereafter follows the one which we have already dealt with about which particulars we already have. The next one which unfortunately still has to be dealt with again ... (Court intervenes)

COURT : Just a moment. The next one is at page 2 I take it?

MR YACOOB : Page 3.

COURT : Actually we have two pages 2. The first one must be on page 1.

MR YACOOB : The first one is on page 1.

COURT : The second one is 024. That is at page 2. That we heard in evidence-in-chief.

MR YACOOB : Counter number 024 is the one we have not heard in evidence-in-chief... (Court intervenes)

COURT : Just a moment. My note is that 024 was referred to in ABA(4) page 6 paragraph 4 and that in evidence-in-chief I was told that that is somewhere on page 2 of the transcript, but it does not matter much, because it is all song.

MR YACOOB : We say it is page 1. Then one we have already dealt with is the counter reading 051 in respect of which there are already sufficient details.

COURT : 051 is whose counter reading?

MR YACOOB : 051 is our counter reading that is on the 7700 ... (Court intervenes)

COURT : But in the report ABD(6)2?

MR YACOOB : 109. As far as 051 is concerned, that is on the 7700. As far as the 7100 is concerned the number is 42,5.

COURT : What pages is it on the transcript?

MR YACOOB : Then when one gets to the transcript, one finds that also during song - this is the one we dealt with somewhere at page 3. Then we get to the next one. AGain this is one we do not have to deal with again. This is at the witness's counter number 414 if Your Lordship looks at EXHIBIT ABD(6)2. The counter number on the 7700 is 268 and on the 7100 is 225. It is page 8 of the transcript

V(24). The only description I can give Your Lordship is that it is about three-quarters of the way down the page and Your Lordship will see there "and those things ..." Eleven lines from the bottom, and Luthuli. After the and. It is in that area. The next one which we will have to revert to because of its length in cross-examination which we contend is also an erasure after the fact, is the witness's reference, we think that two references have been put in together here 442 and 445. They appear one after the other on the report ABD(6)2. The counter reading on the 7700 is 290 and on the 7100 it is 245. This appears at page 9 of the transcript. There is a number ... (Court intervenes)

COURT : I was informed during evidence-in-chief that it was during the applause. It is an 8 seconds break.

MR YACOOB : Yes, it is in the applause and immediately before what is indicated as "Mr Gumede beginning to speak." Then the next one is also a fairly long one which we would like to go through again. The witness's counter reading 670. Our counter reading on the 7700 is 577 and on the 7100 it is 487. This appears at page 13 of the transcript V(24).

COURT : I have got that. I made a note of it. It is in the words "To me as it is (no sound two counts.)"

MR YACOOB : That is correct. Then the last one, it is going to be common cause that the last one is an erasure. The only dispute will be what the implications of that erasure are and that is indicated as the witness's counter reading 383 tape 2 side 1. The witness's reading 383 and ours is 237 on the 7700 and 200 on the 7100. That is at page 48 "Investigating officer's voice breaks through."

That/...

That is the lot.

BOF : Dr. Jansen, hier is nou gevalle genoem van onder brekings wat die verdediging sê uitwissings kan wees. Gee u toe dat in al die gevalle daar ʼn moontlikheid is van uitwissings? -- Nee. Om verwarring te voorkom, daar is slegs die twee gevalle op band 1 kant 1 by tellerlesing 109, dit is my tellerlesing 109 en dan by my tellerlesing 414 ook op band 1 kant 1. Dit is die enigste twee plekke wat ek bereid is om die moontlikheid te oorweeg dat daar dalk op daardie plekke ʼn stukkie opname bo-oor ʼn vorige opname bo-oor ʼn vorige opname kan wees. Ek het wel verskeie ander plekke genoem waar daar ook soortgelyke pulspatrone voorkom op sekere plekke, maar by die ander plekke is ander eienskappe sodanig dat ek daar nie bereid is om die moontlikheid te oorweeg dat daar wel ʼn stukkie opname bo-oor ʼn vorige opname was nie.

Nou is daar nog een aspek wat ek met u wil opneem en dit is waaroor ons ʼn bietjie onduidelikheid het. Wanneer ʼn masjien aangeskakel word met sowel die "play" as die "record" knoppie, is dit dan altyd so of is dit soms so dit is nou by die aanskakeling, dat daar twee pulse ʼn half sekond uitmekaar geplaas word? -- Dit is nie altyd so nie en vir hierdie masjien het ek gevind dit is nie so nie. Hierdie masjien sit sulke pulse op wanneer die stopknoppie gedruk word terwyl hy besig was om op te neem.

Dus hierdie masjien doen dit wanneer gestop word, nie wanneer begin word nie? -- Dit is korrek.

Wanneer die opneemknop gedruk word gelyktydig met die "play" knop, die speelknop kom daar dan ʼn puls of geen puls nie? -- Daar kom wel een puls.

MR YACOOB/...

MR YACOOB : Then can we go back to your counter reading 024 which is still in dispute and look at it. I will refer only to the witness's counter reading now.

COURT : I think that would be easier now. You have got it all on record now.

MR YACOOB : What do you describe that as? -- Die gebeurtenis by 024 het ek beskryf in my notas in my analise as 'n duidelik af/aan skakeling en ek hou steeds vol dat dit presies is wat daar gebeur het, dat die bandmasjien afgeskakel was in die opneemmodes en weer aangeskakel is deur die speel- en die opneemknoppies gelyktydig te druk.

I will tell you why we say it is a recording over a pre-existing recording. Again one gets the situation where there is singing at the time - I am sorry. There appears to be a measure of confusion. I will come back to counter number 024 which I say is the same as the others we have talked about and may we go to the others which are more in dispute and very different, not because that is convenient, but my notes are confused.

COURT : Yes, very well.

MR YACOOB : Can we then go to your counter numbers 442 and 445. -- Ja, terwyl ons daar is wil ek net graag 'n regstelling maak. In my BEWYSSTUK ABD(6)2 by die tellerlseing wat ek neergeskryf het as 445 op die eerste bladsy daarvan, daar is 'n plek waar ek geskryf het tellerlesing 442 en twee lyne verder 445. Die 445 sou ek graag wil hê dat u dit verander na 442 tot 445. Met ander woorde, die een wat neergeskryf is as 442, daardie gebeurtenisse en die volgende gebeurtenisse is so naby aanmekaar in tyd dat hulle nog dieselfde tellerlesing registreer.

And you describe that as a combination of battery and microphone problems. -- Ja, nie mikrofoon nie, maar verbinderprobleme.

Which particular joint? Can you tell? -- Ek is nie duidelik wat met die vraag bedoel word nie. U bedoel op presies watter plek die verbinderprobleem plaasvind?

That is right. Is it between the microphone and - generally where it would be, not exactly where on the wire. -- Ja, dit sal tussen die mikrofoon en die bandopnemer wees. Presies waar is daar nie heeltemal duidelikheid oor nie.

There is an absence of contact between the microphone and the tape recorder? -- Dit is korrek.

What we hear here is certain features during a long interruption of approximately 8 seconds. What we have firstly is the sound of the meeting going away and for a shorrt time some music. Can we just clarify whether you heard that when you listened to it again? -- Miskien moet ek op hierdie stadium die foto's inhandig oor daardie deel want daar sal definitief daarna verwys word.

HOF : Hoeveel foto's is daar? -- Daar is twee foto's.

Dit sal ABD(7)11 en (7)12 wees. Die foto met die nommer 442 sal (7)11 wees en die een met die nommer 445 word (7)12. -- Die twee foto's is ossilloskoopfoto's van die begin van waar die klank verdwyn by die plek volgens my tellerlesing 442 tot 445 en die tweede foto is die einde van daardie gedeelte waar die klank weer terugkom by tellerlesing 445. Altwee foto's dek 'n tydsbestek van twee sekondes en aangesien die onderbreking of liewers die verdwyning van klank ongeveer 8 sekondes lank is, is daar dus 'n deel wat nie op foto's verteenwoordig is nie maar dié deel het geen

opvallende/...

opvallende kenmerke daar op nie en daardie deel lyk maar net soos die regterkant van ABD(7)11 of die linkerkant van ABD(7)12.

Wat toon die foto's? -- Die foto's toon - ABD(7)11 aan die linkerkant toon 'n deel van die spraak of die klank in ieder geval wat in die saal opgeneem is en daarna ongeveer in die middel van die foto 'n verdwyning van klank met 'n klein waarneembare puls kort na die klank verdwyn het en dan op die ander foto ABD(7)12 dui dit eerstens op 'n stil deel, daarna ongeveer in die middel van die foto 'n klein waarneembare puls, dan weer 'n stil deel en naby aan die regterkant 'n pulsgroep wat dan weer gevolg word deur normale opname van die sein.

MR YACOOB : Before we got to the photographs, we say that when that interruption begins we hear music. What is your response to that? -- In die klank net voor die verdwyning van klank is daar twee harder stukkies klank. Die geheel vind plaas gedurende applous. Dit wil sê die linkerkantste deel van foto ABD(7)11 vind plaas gedurende die einde van applous op die punt waar Archie Gumede voorgestel word as 'n spreker. Daar is een van die harder stukkies wat ek daar hoor wat mens laat dink aan musiek. Dit klink asof dit 'n stukkie musiek kan wees. Ek vermoed dit is die deel waarna die verdediging verwys.

Do you say that is possibly music or do you say it is not music or what? -- Ek het daardie deel baie sorgvuldig geanaliseer op die ossilloskoop en gevind dat dit in werklikheid spraaksein is wat klink soos musiek. Dit het onmiskenbaar die eienskappe van spraak, maar dit is op so 'n manier gepraat dat dit eerder as gedeeltelike sang miskien

beskryf/...

beskryf kan word, maar dit is sekerlik nie wat beskryf kon word as musiek wat deur instrumente veroorsaak is nie.

Do you accept that the ear is more discerning in respect of different kinds of sound than the oscilloscope is? -- Ja, dit is dikwels so.

I want to put it to you that that is music.

COURT : What do you mean by music? The cry of a small child is music to the mother's ear.

MR YACOOB : What I mean is musical instruments playing.

COURT : What do you mean? A violin or a piano or what type of musical instrument?

MR YACOOB : It is too short to tell, but I would certainly if I would listen to it for another five minutes again and again I would be able to give Your Lordship some idea, but I did not concentrate in finding that out.

COURT : Is it a string instrument or a trumpet or that sort of thing?

MR. YACOOB: It sounds like a string instrument, a melodic string instrument with some sort of rhythmic string instrument also in the background to me. -- Soos ek gesê het, ek het daardie deel baie sorgvuldig op die ossilloskoop ondersoek en nou moet ek by sê dat ek baie jare van ondervinding het van die analise van spraakseine op ŉ ossilloskoop. Ek het deur die jare ook ondervinding opgedoen van die analise van musiekinstrumente se klank op die ossilloskoop en ek is heeltemal oortuig daarvan dat wat daar op daardie plek plaasvind, is musiekagtige klank vanuit ŉ persoon se mond.

Is it possible to express shortly and accurately the difference in patterns that you will get on the

oscilloscope/...

oscilloscope with music on the one hand and voice on the other hand and voice which sounds like music in the third place? -- Ek weet nie of daar veel waarde aan gaan wees om so iets te beskryf nie, want iemand wat nie 'n deskundige is nie, wat nie alreeds baie ondervinding het van sulke analises op 'n ossilloskoop nie, sal in ieder geval nie kan verstaan nie en ek het so 'n idee ek is die enigste so 'n persoon in die hof.

After that we say that there can clearly be heard a voice saying a word which sounds like "start". -- Net om meer volledigheid op die rekord te kry. Die deel waar ek sê waar die musiekagtige spraak voorkom op die foto ABD(7)11 is 'n deel wat begin by ongeveer 21mm vanaf die linkerkant en aanhou tot ongeveer 26mm vanaf die linkerkant.

We agree that that could well be the point at which we say there is music. -- Na daardie punt stem ek met u saam. Ek hoor daar 'n gesproke woord. Ek is nie seker dat ek 'n raaiskoot wil waag omtrent wat die woord is nie.

Can you tell exactly where that is on your photograph EXHIBIT ABD(7)11? -- Nee, ek is nie in staat om te sê presies waar dit is nie. Ek kan slegs die gebied waarin dit voorkom uitsonder.

Could you do that? -- Dit is iewers in die gebied 27mm vanaf die linkerkant tot ongeveer 50mm vanaf die linkerkant.

Would you accept that there is just one syllable of voice there? -- Aangesien ek nie duidelik kan uitmaak wat dit is nie, is ek nie seker of dit slegs een sillabe is en of dit dalk meer as dit is nie.

Do you accept that during the 8 seconds silence - approximately 6 seconds silence somewhere - somewhere in

that/...

that 6 or 8 seconds, there can be heard some movement which could also be described as some people walking or a person walking. It could be somebody walking, but most definitely it is a movement. -- Indien daardie sagte deel die stil deel baie versterk word, kan 'n mens vaagweg sekere geluide hoor en al wat ek sou kan sê van die dele wat nou deur die verdediging genoem is, is dat ek hoor iets wat klink na klopgeluide. Ek kan nie sê dat ek dit noodwendig kan koppel aan voetstappe of aan beweging nie, aangesien dit te diep in die agtergrond verskuil is. Wat ek daar hoor is eers een klopgeluid, dan 'n bietjie stilte en dan ongeveer vier reëlmatige klopgeluide.

Do these sounds sound to you like things that have been picked up through a microphone and recorded onto the tape or what? -- Ja, wat ek vermoed wat daar gebeur het is dat dit 'n klein persentasie is van spraak wat deurlek vanaf die saal se klank na die bandopnemer gedurende die tyd wat daar 'n verbindingsprobleem is. Met ander woorde, die verbreking in verbinding is nie perfek nie, maar dit laat 'n klein hoeveelheid spraak toe om wel nog deur te kom of in ieder geval 'n klein hoeveelheid klank.

Could it be that this sound is soft movement picked up by the tape recorder microphone while the tape recorder is in the record mode with no microphone contact problems? -- Laat ek net seker maak dat ek dit verstaan. Die implikasie is dat daar is 'n opname aan die gang met 'n werkende mikrofoon maar dit is stil en hierdie geluide is sagte geluide wat deur die mikrofoon opgetel word.

<u>COURT</u> : Is that what you are putting?

<u>MR YACOOB</u> : Yes.

COURT/...

COURT : It does not seem to me that Mr Atkinson agrees with what you are putting.

MR YACOOB : Mr Atkinson has asked me to clarify that the machine is in the record mode, but our contention is that it is in the erase recording process that this is happening and not during the time of the making of the original recording, but the question is, the machine is in that record mode, the microphone is working, it is quiet and these are sounds, very low sounds picked up by the machine in that process.

COURT : So, what you are saying is that the original tape an attempt was made or in fact an erasure was effected on the original tape and during this process there was very, very soft sound present which was picked up by the microphone.

MR YACOOB : To avoid the dispute about original and copy shall we say on EXHIBIT 31(1). -- Kan ek net nog iets opklaar voordat ek daarop antwoord. Is die implikasie ook dat dit die mikrofoon is van daardie eie bandmasjien of dat dit 'n mikrofoon is wat op 'n ander plek verwyder is van die plek waar die bandmasjien is?

We do not know so that you could deal with it on either basis. -- Goed. Die eerste moontlikheid wat 'n mens hier kan oorweeg, naamlik dat daar 'n tweede opname plaasgevind het dit wil sê 'n geval van opname bo-oor 'n vorige opname en dat die bandopnemer se eie mikrofoon, se eie ingeboude mikrofoon aktief is gedurende hierdie tyd. Daardie moontlikheid kan heeltemal uitgeskakel word, want die vlak van die hoorbare klanke is heeltemal te laag daarvoor. Dit is verder ook sonder uitsondering so dat wanneer die stopknoppie dan

weer/...

weer gedruk word op so ŉ bandmasjien aan die einde van die opname bo-oor ŉ vorige opname, dan is daar ŉ sekere hoeveelheid akoestiese klank wat vry kom net as gevolg van die druk van die stopknoppie en wat dan deur die mikrofoon opgetel en op die band opgeneem word. Dit gebeur vir ŉ baie kort tydjie net voordat die stopmeganisme geaktiveer is. en is byvoorbeeld duidelik te sien op foto's wat ek geneem het van die deel by teller 383 op band 2 kant 1 waar dit wel bekend is dat daar ŉ opname bo-oor ŉ vorige opname plaasvind. Die enigste moontlikheid wat dus wel oorweeg kan word, is ŉ situasie waar daar ŉ eksterne mikrofoon is ... (Mr Yacoob intervenes)

I would just like to pause here. There are obviously a number of kinds of external microphones, the one may be 50 or 60 feet away from the tape recorder in another room connected up and the other microphone would be the sort which has a lead of about a metre or so and both would be separate microphones. If you might want to deal with each of those possibilities separately. -- Ja, die moontlikheid dat dit ŉ mikrofoon is wat nog steeds naby die bandopnemer is, sluit ek ook uit. Die enigste moontlikheid wat oorweeg kan word is ŉ mikrofoon wat verwyderd is van die bandopnemer en wat byvoorbeeld in ŉ ander vertrek sou wees. Daardie moontlikheid is soos ek sê die enigste een wat oorweeg kan word maar dit sou impliseer dat dit baie stil sou moes wees in die plek waar die ander mikrofoon is, want dit is sekerlik so dat geen straatgeraas of enige ander soort van geraas opgeneem word in hierdie tyd nie. Indien vir die oomblik aangeneem sou word dat ŉ mens hier wel te doen sou hê met ŉ opname bo-oor ŉ vorige opname, dan is die situasie

wat/...

wat ek hier waarneem iets wat ek sou beskryf as 'n eksterne mikrofoon wat nie werk nie. Dit wil sê 'n mikrofoon wat nie toelaat dat veel klank deurkom na die bandopnemer nie. Dié verduideliking is nou slegs gebaseer in terme van die agtergrondgeluide en ek noem net dat ek nog nie die pulspatrone wat hier waargeneem word, in ag geneem het by die verduideliking nie.

So, do you exclude the microphone near or on the tape recorder only on the basis of the effect of the depression of the stop button? -- Nee, nie alleenlik daarop nie, maar ook aan die lae vlak van agtergrondgeraas, maar dit is sekerlik so dat die effek op die stopknoppie die belangrikste effek is.

What would be the position if this erasure, if it was an erasure, was stopped by gently pressing the pause button while the tape then is not moving, depressing the stop button? -- Ja, as 'n mens die hipotetiese geval sou neem waar die mikrofoon wel werk en die omgewing is baie stil, dan is dit 'n moontlikheid wat oorweeg kan word dat 'n persoon baie versigtig die "pause" knoppie druk, wag tot die band opgehou het om te beweeg en daarna die stopknoppie druk, maar ek moet net hier by sê dat die pulspatrone wat ek waarneem nie hierdie moontlikheid insluit nie. Die pulspatrone wat waargeneem word op ABD(7)12 dui aan dat aan die einde van die stil stukkie daar òf 'n batterykontakonderbreking was òf 'n opnemende bandmasjien se stopknoppie is gedruk. Die effek van die pulspatrone wat hier waargeneem word is sodanig dat die werking van 'n "pause" en gedurende 'n "pause" druk van die stopknoppie nie daarby ingesluit is nie.

Let us look at photograph ABD(7)12. Before we start looking at that. What is the vertical scale for

photograph/...

photograph ABD(7)11 and ABD(7)12 to start with?--Die werklike skaal is nie bekend nie. Al wat bekend is is dat altwee van hulle met dieselfde vertikale skaal gedoen is.

How does that vertical scale compare with the scale in photograph ABD(7)9 and ABD(7)10? -- Dit is nie bekend nie. Normaalweg is dit nie van groot belang om te weet wat die skaal is nie. Daarom word daar gewoonlik nie ŉ nota gemaak van wat die vertikale skaal is nie, behalwe in gevalle waar om een of ander rede dit wel belangrik is om te weet wat die vertikale skaal is.

Could you please before I ask you questions about it, describe ABD(7)11 using a ruler and indicating as you have done before which parts indicate what, then I will know where the areas of dispute are. -- Die eerste dele is reeds aangedui tot ongeveer die punt 50mm van links. Dan op daardie punt verdwyn die klank en ŉ paar millimeter verder by ŉ punt ongeveer 56mm vanaf die linkerkant is daar ŉ waarneembare puls en daarna die hele res van die foto ABD(7)11 is daar slegs ŉ lae vlak bykans gelyke horisontale lyn met effense wisselinge daarop. In hierdie gedeelte is daar slegs die agtergrondgeraas waarneembaar wat effense variasies toon, soos ek dit sou wou beskryf. Daar is effense variasies in die agtergrondgeraas en daarin kom daar ook voor die klopgeluide waarvan ek melding gemaak het.

There is a misunderstanding then because the sounds that we speak of occur more or less in the middle of that long interruption possibly three seconds after the sound ceases and therefore - and about three seconds before the sound starts again.

COURT : That would then be inbetween the two photographs?

MR YACOOB : That is so.

COURT : Because the one is two seconds and the other one is two seconds. So, we miss about four seconds.

MR YACOOB : About four seconds, yes. -- Ja, die verdediging is heeltemal korrek hier. Ek moes eintlik gesê het dat die regterkant van die foto die patroon wat daar voorkom, daardie selfde patroon hou aan dwarsdeur die gedeelte wat nie op foto's verteenwoordig is nie en tot by die deel wat aan die linkerkant van foto ABD(7)12 begin en dit is in daardie gedeelte waar die ander klanke is. Ek stem saam dat ek verwag dat daardie klanke nie op foto ABD(7)11 is nie. Die bedoeling was om aan te dui dat dit is in gedeeltes wat net so lyk soos die regterkant van ABD(7)11.

And would you describe the pattern as more or less the same. I know there would be little variation, but as more or less the same from a point 56mm from the left-hand side of the photograph to the right-hand end of it? -- Ja, dit is korrek.

What is photograph ABD(7)12? Will you please give us again the same sort of description? -- Die linkerkant van foto ABD(7)12 tot ongeveer in die middel waar daar 'n duidelik waarneembare puls is, is nog steeds dieselfde agtergrondgeraas met effense variasies daarin. By hierdie punt in die middel van die foto waar daar 'n waarneembare puls is, vind daar 'n verandering plaas. Daar is dan van daardie punt af vir 'n verdere ongeveer 0,5 sekondes, op hierdie foto is dit ongeveer 24mm, 'n heel stil gedeelte waar daar geen agtergrondgeraas op hoorbaar is nie en dit eindig by die pulsgroep ongeveer een-derde vanaf die regterkant, die presiese plek daarvan is 70mm vanaf die linkerkant. Op daardie

punt/...

punt is daar ŉ pulsgroep wat dan na ŉ rukkie oorgaan in normale opnameklank. My verduideliking is dat die puls in die middel van die bladsy en ook die pulsgroep nader aan die regterkant wat begin by 70mm vanaf die linkerkant, dat albei van hulle saam hang met ŉ batterykontakprobleem en dat die een puls deur die opneemkop en die ander deur die wiskop van die betrokke bandopnemer op die band geplaas is.

Is the battery contact problem - rather, is it the beginning of the battery contact problem, that is when the battery contact goes off or is it the end of the problem that is when battery contact is restored, that you are talking about? -- Die puls in die middel van foto ABD(7)12 is die deel waar ek sê dat daar batterykontakverbreking plaasgevind het en dan die plek na die pulsgroep naby aan die regterkant waar die normale opname weer voortgaan, is die plek waar batterykontak weer volledig herstel is. In die vorige gedeelte beginnende op die stil gedeelte ongeveer in die middel van ABD(7)11 duur tot aan die einde, insluitende die dele wat nie op die foto verskyn nie, tot aan dit wat op die linkerkant van ABD(7)12 is en tot in die middel. In daardie gedeeltes sê ek dat die probleem op daardie plekke was verbinderprobleme.

I want to tell you how we interpret those two pulses. That is the one in the middle of the fotograph ABD(7)12 and the other approximately 70mm from the left-hand end, both enclosing, according to the witness 22mm which would be about 5 seconds - ,5 seconds of sound. We say that that still portion is typical of the end of an erasure and is again representative of the ,5 seconds clean tape which had been prepared for recording, but on which a recording has

not/...

not been made. What is your response to that? -- Wanneer ŉ opname bo-oor ŉ vorige opname gemaak word, is dit natuurlik wel so dat aan die einde van die gedeelte daar ŉ stukkie skoon band is van ongeveer 0,5 sekondes. Dus, dieselfde verskynsel wat hier gevind word, word ook wel gevind aan die einde van ŉ deel waar ŉ opname bo-oor ŉ vorige opname gemaak word.

So, looking at the photograph itself and listening to the sound, is it impossible to tell whether this represents the beginning and the end of a battery contact problem, as you put it, and the end of a recording over an existing recording? -- Die manier waarop die pulse hier voorkom en sekere aspekte daarvan en daar praat ek van die puls in die middel van bladsy ABD(7)12 en die een verder na die regterkant wat omtrent 70mm vanaf die linkerkant begin. Die aard van daardie pulse is sodanig, dat hulle ŉ redelike ooreenstemming toon met wat reeds bekend is dat die bandopnemer wat gebruik was om die opname te maak met die pulse wat daardie bandopnemer op die band plaas op plekke waar dit afgeskakel word vanuit die opneemmodes. Daar is egter wel aspekte van hierdie pulse wat afwykings toon, ernstige afwykings ten opsigte van die bekende patroon wat die bandopnemer los.

What are those deviations? -- Die ooreenkomste dui aan dat daardie pulse op die band geplaas is deur òf dieselfde bandmasjien òf deur ŉ bandmasjien wat soortgelyk is. Dit is die eerste aspek. Die afwykings en veral dit wat gevind word in die middel van die pulsgroep wat aan die regterkant van ABD(7)12 voorkom ... (Mr Yacoob intervenes)

That is at 70mm from the right? -- Dit is by die

pulsgroep/....

pulsgroep wat begin op punt 70mm van links af. Daar is binne-in daardie pulsgroep afwykings wat daarop sou dui dat daar batterykontakprobleme sou wees wat ħ effek sou hê op daardie gedeelte in die middel van daardie puls. Dit is dus iets wat ħ mens sou kon verklaar deur aan te neem dat die battery se kontak verbreek is en na ħ rukkie weer gedeeltelik herstel het, maar nie volledig nie en dan op ħ onbekende tyd daarna volledig herstel, alternatiewelik dat die batterykontak volledig herstel op daardie punt en dat dit die betrokke effekte veroorsaak. Die pulspatrone hier is dus soortgelyk aan wat aan die einde gevind word van die deel waar dit bekend is waar daar ħ opname bo-oor ħ vorige opname plaasvind, maar nie heeltemal dieselfde nie. Die snaaksighede daaraan strook geheel en al met battery-kontakprobleme.

What are the differences in the pulse pattern in respect of that pulse that we are now talking about, that is at 70mm from the left-hand side which tell you that this is not the end of an on/off, but rather a complete representation of a battery contact problem? What are the differences between the two? That is in the pulse itself? -- Die verskille wat ek waarneem is verskille in reëlmatigheid. Die bekende pulspatrone vir afskakeling in hierdie geval bestaan uit wat ek vantevore beskryf het as twee kleiner pulse gevolg deur twee groter pulse. In hierdie geval is die derde puls se plek daar, maar die puls is nie teenwoordig soos andersins nie. Met ander woorde, die eerste twee pulse en die vierde puls is verteenwoordig, maar die derde een het heeltemal verdwyn en die golfvorm het ħ eienaardige gedrag op daardie punt.

Can/...

Can I just ask a quick question of clarity before you go on. Are the two small pulses present, one of the big pulses absent and the last big pulse present? -- Dit is naastenby korrek, behalwe dat die laaste groot puls op die regte plek sit, maar dat hy nie soos by die ander gevalle veel groter is as die eerste twee pulse nie. Hy is wel ŉ bietjie groter.

Somewhat smaller than what you would have expected to be at that point? -- Dit is korrek.

Carry on, please? -- Daar is ook ander klein gedrags-afwykings wat moeilik beskryf kan word, maar in algemene terme beskryf kan word as ŉ variasie in terme van die normale heen en weer swaai van die sein op sekere plekke.

Are you talking of positions within the pulse group? -- Ek dink daar spesifiek aan die manier waarop van die eerste klein puls na die tweede klein puls oorgegaan word, wat anders is byvoorbeeld as wat op foto's ABD(7)9 en (7)10 aan die regterkant gesien kan word.

What have you in fact compared - sorry, what did you use as an example of a genuine undisputed battery contact problem, when you made this comparison? -- Ek het nou nog nie geweet dat daar ŉ plek is waar daar ŉ batterykontak-probleem is wat ek sê wat nie betwis nie. Ek het verstaan dat al die gevalle wat ek van praat van ŉ batterykontak-probleem dat dit wel betwiste situasies is.

What did you compare with what to come to your conclusion that on this machine and this type of machine there is that sort of difference between the two situations in pulses? -- Dit is bekend aan my dat die druk van stopknoppie uit die opneemmodes uit, dieselfde aanvanklike pulse veroorsaak

in baie gevalle as wat gebeur wanneer batterykontakprobleme ontstaan. Met ander woorde, by baie bandmasjiene is daar weinig verskil tussen die effekte wat op die band gelaat word in hierdie twee gevalle. My verwysings is dus gebaseer op bekende afskakelsituasies waar dit vir my duidelik was dat die bandmasjien wel gestop was deur die stopknoppie te druk. Ek kon in hierdie geval ook nie die spesifieke bandopnemer in die hande kry om te toets nie. Daarom kan ek nie sê dat ek kon vergelykings doen met dinge wat ek weet sonder enige twyfel wel batterykontakonderbrekings was nie.

So, you compared what you thought were battery contact problems on this recording with pulses given of when the machine is switched off from the record mode by other cassette machine. Is that right? -- Nee, ek het bekende stopsituasies op hierdie masjien vergelyk met die plekke waaroor ek 'n uitspraak moes gee of 'n mening moes gee in die bandopname. Met ander woorde, my uitgangspunt was die effek wat verkry word wanneer die bandmasjien afgeskakel word en dit is gekoppel aan my onafhanklike kennis dat stop en batterykontak dieselfde tipe van puls veroorsaak.

So, you have compared an occasion when this machine had in fact been switched off with these others which you thought were battery contact problems and found the differences that way? -- Dit is korrek. Dit is die plekke waar ek 'n verduideliking of 'n mening moes kry en waar ek op grond van verskeie oorwegings tot die gevolgtrekking gekom het dat dit batterykontakprobleme moes gewees het.

Which is the stop situation on this recording EXHIBIT 31(1) or 31(2) which you used for purposes of the comparison?

Daar/...

-- Daar is drie wat gebruik is, wat ek beskou het as my primêre verwysings. Hulle is eerstens dié aan die einde van die opname op band 2 kant 1.

Your counter reading 237? -- Nee. Dit is by 570 van band 2 kant 1 en die ander twee is by die af en aan skakeling by teller 024, my teller 024 op band 1 kant 1 en die ander is die afskakelpunt by die deel waar daar ŉ opname bo-oor ŉ vorige opname is by teller 383 van band 2 kant 1.

That was one group for purposes of your comparison. What was the other? -- Die ander waarmee ek dit vergelyk het was die foto's of die verskynsels soos voorkom op tellerlesings 109 en 414 byvoorbeeld van band 1 kant 1 asook dié wat so pas - wat op die oomblik onder bespreking is, naamlik by tellerlesing 445 van band 1 kant 1, asook nog verskeie andere, soos byvoorbeeld by tellerlesing 672 op band 1 kant 1. Dit is die ander.

Did you come to the conclusion that there was a consistent difference between what we have called the first group which is your example of on/off situations and the second group which would be your example of battery contact problems? -- Nee, ek kan nie sê dat ek ŉ sistematiese verskil gevind het nie. Wat ek wel gevind het is sistematiese ooreenkomste ten spyte van ander verskille wat verwag sou kan word wanneer daar ŉ willekeurige batterkontakprobleem kan ontstaan.

Did all the photographs in the second group , we will call it the battery contact group and the on/off group just to avoid confusion, did all the photographs, all the pulses that you examined in battery contact problem have certain features which did not accord with the pattern of the

pulses/...

pulses in the on/off group? -- Nee, sommige van hulle het goeie ooreenstemming en andere het swakker ooreenstemming.

What were the respects in which the photographs in the battery contact group were the same if one compares them with photographs in the group themselves and yet at the same time different from the on/off group? -- Die belangrikste aspek hier was die heel eienaardige tipe van puls wat verkry word vanaf die wiskop wanneer die bandmasjien afgeskakel word. Hierdie is die enigste bandmasjien waarby ek nog hierdie, ek kan dit beskryf as ħ unieke pulspatroon waargeneem het vanaf die wiskop. Dit is ħ pulspatroon wat ħ sekere definitiewe lengte het in tyd en verder die eienskappe dat dit beskryf kan word kortliks as twee kleiner pulse
K439 gevolg deur twee groter pulse. Die tydsduur van hierdie pulse vanaf begin tot end is in die omgewing van 0,2 sekondes in alle gevalle, wat op sigself heel besonders is, maar *die heel - die mees opvallende eienskap is die feit dat* daar vier aparte pulse ingesluit is in hierdie groep, soos gesê wat beskryf kan word as twee kleiner pulse gevolg deur twee groter pulse. Die vier pulse is ongeveer eweredig gespasieer.

Are you saying those were all the characteristics of the erase head pulse in the on/of group? -- ħ Mens kan nie die eienskappe van so ħ puls deeglik in woorde beskryf nie. So, ek kan nie sê dat dit die enigste eienskap is nie. Ossilloskoopfoto's waarmee vergelykings gedoen kan word, bevat baie meer inligting, maar die dinge wat ek beskryf het, is dit wat ek sou beskryf as die hooftrekke.

But they refer to the on/off group? -- En hulle verwys na die af situasie uit opneem en ook na die ander wat ek

beskryf/...

beskryf as batterykontakprobleme.

I cannot understand that. Are these characteristics that you describe common to both groups or are they common only to one of the two groups, these characteristics which you have now described? -- Nee, hulle is eerstens sonder uitsondering aanwesig by die eerste group wat bekend is dat dit afskakelings is en hulle is hoofsaaklik teenwoordig by die tweede groep wat ek sê wat batterykontakverbrekings is. Ek het reeds gesê dat in die tweede groep wat ek sê wat batterykontakverbrekings is, verwag ek sekere klein verskille, maar dit is so dat die enigste sterk uitsondering hierop is dit wat ek so pas beskryf het op foto ABD(7)12 waar die derde puls afwesig is.

HOF : Ons het nou ŉ foto ABD(7)12 waarop daar die verskynsel voorkom amper soos ŉ man met ŉ kramp in sy hand as hy probeer skryf wat u sê nou die batterykontakprobleem weergee. -- Dit is korrek.

Is daar enige foto wat nou voor die Hof is waar u sê dat hierdie masjien aan/af skakeling toon op die ossilloskoop? Of het ons nie so een al nie? -- Nee. Miskien is dit goed dat ek in dié verband die foto inhandig van die heel laaste gedeelte van die opname waar die bandmasjien afgeskakel is.

Ja, want u het nou probeer om in woorde die onderskeid te trek tussen die twee gevalle en ek dink dit is miskien makliker as daar ŉ foto is wat toon wat u bedoel. Wat is die foto wat u het? -- Die foto wat ek het is ŉ ossilloskoop-foto van die heel laaste stukkie opname op band 2 kant 1 by die die tellerlesing 570 volgens my tellerlesings.

Dit sal wees ABD(7)13.

MR YACOOB : What I want to do in fact is to spend the

next/....

next ten minutes getting some facts on record quickly and then thereafter I might ask Your Lordship for a somewhat extended lunch adjournment to analyse the photographs and so on.

COURT : Yes. -- Ek kan net noem dat die foto ABD(7)13 dek slegs een sekonde tyd en is dus die duidelikste foto van die pulspatroon van die hele groep wat ek beskikbaar het.

ASSESSOR (MNR. KRÜGEL) : U het nie miskien 'n twee sekonde foto nie? -- Ek het nie 'n twee sekonde foto van daardie gedeelte nie, maar ek het wel 'n twee sekonde foto van die deel waar daar 'n *opname bo-oor 'n vorige opname* is by tellerlesing 383 van band 2 kant 1.

MR YACOOB : These characteristics that you have described, as I understand your evidence now, are common then to all the photographs or all the pulse patterns in the on/off group and all the photographs in the battery contact group except for the pulse pattern represented in photograph ABD(7)12. Is that right? -- Dit is korrek. Soos ek bygevoeg het, daar is wel fyn besonderhede verskille, maar die hoof beskrywings is dieselfde vir hulle almal.

So, if that was the only distinction and nothing else, you would have to put photograph ABD(7)12 in one category and all the others in another category? Would you agree with that? -- In 'n sekere opsig is dit korrek. ABD(7)12 het meer afwykings as enige van die ander.

If that was the only difference, then you would put ABD(7)12 in one category and all the others in another category? -- Ja, as 'n mens net volgens daar hoof beskrywing sou gaan, is dit korrek so.

What are then the other reasons why - sorry, before

I/...

I ask that question. Having made your comparison, are you satisfied that those photographs which you originally regarded as part of the on/off group in fact remained there and are you equally satisfied that those photographs which you originally selected as being a representation of the battery contact group in fact remained in that group? That this is now the end of your - of all you comparison? -- Ja, solank dit duidelik verstaan word dat ek nie oorspronklik besluit het dat sekere van die probleme batterykontakprobleme is nie. Ek het tot daardie besluit gekom na deeglike oorweging van die hele situasie, maar op hierdie stadium en na my oorwegings het ek oortuig geraak dat die probleem wel so is soos ek beskryf het naamlik dat daar in sommige gevalle wel batterykontakprobleme was.

I am sorry, but the words in your answer "daar in sommige gevalle" create some confusion for me.. What I want to know is, did you come to the conclusion that the photographs in the on/off group in fact belonged to that group and that the photographs in the battery contact group in fact belonged to that group?

COURT : On what basis?

MR YACOOB : At the end of his experiment. The evidence has been ... (Court intervenes)

COURT : No, he says at the end of this tape there is clearly an instance where it was switched off. I took a photograph of that and that is before the court in the form of ABD(7)13. So, that is certain. You need not to know anything else. That was the switch off point and he took a photograph of that. So, that is example number one. He says those photographs differ from - for example ABD(7)12 in certain respects

which/...

which can be seen. ABD(7)12 is more of a squiggle than ABD(7)13 and on that basis he came to the conclusion that it is not the same thing.

MR YACOOB : No, I am sorry, with respect unless I have got the evidence completely wrong. If I can just explain how I have it. What the witness said was and this is the basis on which the cross-examination is proceeding, that he took three photographs, as I understood him, one was the photograph which Your Lordship has, ABD(7)13. The other was the photograph which is the switching off of the tape recorder at the end of the telephone ring , I forget the exact counter number now - at the end of the part where the investigating officer's voice breaks through. He took that one and he took a third photograph which I think was his counter number 024 and he put them into one group. That group he assumed for purposes of his experiment was the on/off group.

COURT : No, no, I put it then to you that that is not an assumption, because it was a fact that it was switched off at the end.

MR YACOOB : No, no, in relation to one of the photographs it was not an assumption. In relation to the second one I think it will turn out it was not an assumption. I have not dealt with that one in detail yet. In relation to the third one that he used, the position is that I will show that it is an assumption, but I just used the word assumption on the basis that it was simply assumed for the purposes of the experiment in that regard.

COURT : That is exactly why I took you up, because that was an assumption. One of the photographs is not an assumption.

MR YACOOB/...

MR YACOOB : He worked on the basis that he put all three, that is his evidence, into the one group which I have in the cross-examination consistently, I first referred to it as the first group and the second group and then later I changed my terminology to make it very clear and I said we will refer to one group as the on/off group and the second group as the battery contact group. Then he says that he made a comparison of the characteristics in one group with the characteristics in the other group. That is the basis. The next thing he said was that there were similarities and he mentioned certain things and he said that those things were present for all the photographs in both groups barring ABD(7)12. So, I then put to him does that mean that that was the only difference, you would put all the photographs barring ABD(7)12 in one category and all the others into another category, he said yes. I then asked him for what reason then, because he said that he came to the conclusion that he was right in his original conclusion that the photographs he had chosen as part - as forming part of the on/off group in fact remained there at the end of his experiment, he came to the conclusion that he was right in making that choice and he came to the conclusion also that he was equally correct in putting the photographs in the second group in the second group. If he is right about that, I am now asking him if the only difference that he has pointed out so far is one which places ABD(7)12 in one category and all the others in the other category, then there must be other reasons why he divided them up into two categories in terms of photographs originally selected by him.

COURT/...

COURT : You can put the question to him. I know exactly where this is leading and that is that we will have about six photographs in front of us and that we will have to distinguish between each and every photograph, but go ahead.

Kan u ŉ antwoord gee? -- Ek sou graag begin deur so te sê dat die verdeling in twee katergorieë is streng gesproke nie iets wat ek gedoen het nie. Dit is slegs iets wat die verdediging aan my voorgestel het en waarmee ek saamgestem het dat ŉ mens kan dit miskien so doen, maar dit moet duidelik gestel word dat wanneer ŉ wetenskaplike werk, dan is daar nie net dinge wat swart is en dinge wat wit is nie. Daar is ook ander oorwegings en in die geval van die drie situasies wat hier genoem is wat ek beskou het as my uitgangspunte vir wat ek beskou as afskakelings, daar moet dit duidelik verstaan word dat dit geensins korrek is om te aanvaar dat ek ewe groot gewig geheg het aan hulle net omdat ek nou sê dat ek hulle in dieselfde kategorie plaas nie. Die heel belangrikste uitgangspunt is dat ek geweet het, sonder twyfel, dat die punt aan die einde van die band, soos gereflekteer in ABD(7)13 dat dit wel sekerlik ŉ afskakelpuntis waar die bandmasjien met die hand afgeskakel is. Die tweede situasie was dat op die deel waar daar ŉ opname bo-oor ŉ vorige opname is by teller 383 van band 2 kant 1 by daardie punt aan die einde van daardie gedeelte is dit ook seker dat ŉ bandmasjien daar afgeskakel is. Die eerste mate van twyfel wat daar ontstaan is is dit presies dieselfde bandmasjien as wat oorspronklik gebruik is om die opname te maak. Die derde aspek is die aspek van wat ek sê is ŉ af en aan skakeling by teller 024 op band 1 kant 1 en daardie is ŉ punt waar die afleiding gemaak word dat dit ŉ af en aan skakeling is

op/...

op grond van ander faktore en die ander faktore is die baie duidelike verskil in klank wat opgeneem word voor daardie punt en na daardie punt en nog ander faktore wat ook daarmee saamgaan wat ook sekere invloed het. So, die feit dat ek hulle drie in dieselfde groep plaas, beteken sekerlik nie dat ek dieselfde gewig aan die drie heg nie. Ek dink dit is dan ook nie billik om te interpreteer dat ek dit behandel het asof ek dieselfde gewig aan al drie geheg het nie.

GETUIE STAAN AF.

HOF VERDAAG. HOF HERVAT.

K440 LEENDERT PIETER CHRISTIAAN JANSEN, nog onder eed

CROSS-EXAMINATION BY MR YACOOB (continued) : Colonel, we have had an opportunity to look at the photographs during lunch and I want to put the following propositions to you. I would like you please to look at photographs ABD(7)9, ABD(7)10, ABD(7)13 as well as the original photographs that you have with you which relates in fact to tape 2 side 1 at - which represent the switch off process at the end of what occurs at counter number 383, your counter number. -- Ek het daardie een nog nie ingehandig nie.

I know. I would like you to look at those four photographs together, but just to get the handing in complete. There is a photograph also which relates to the beginning of the 383 dimension which you have with you.-- Ja, hulle is altwee saam geplak op een vel papier.

I am going to suggest to you that both those photographs, representing the beginning of 383 be handed up as ABD(7)14 and that representing the end of 383 be handed up as ABD(7)15. So, you would now be looking side by side at

photo's/...

photo's ABD(7)9, (7)10, (7)13 and (7)15. Would you accept for analytical purposes relevant to this case that there is really no difference between those photographs and that they all fall in our category particularly in relation to the group of four pulses representing the switch off process that we have been talking about? -- Ja, dit is korrek. Daar is nie veel verskil tussen daardie pulse wat die pulse of die pulsgroep voorstel wat deur die wiskop veroorsaak word by afskakeling in hierdie gevalle nie.

And would we agree that all those photographs therefore represent the tape recorder being switched off as distinct from the beginning and the end of a battery disconnection problem? -- Nee, daarmee kan ek nie saamstem nie.

Which ones do you do not and why? -- Wat ek sê is dat die feit dat hulle ooreenstem dui aan dat dit dieselfde tipe van situasie is wat in alle gevalle geld, maar wat ek verder daar by sê is dat ander faktore moet ook in oorweging geneem word om tot 'n gevolgtrekking te kom omtrent wat die situasie in elke geval is.

But I am talking simply about what you see on the photograph. Is there anything on those photographs and these are four that we are looking at now, which make some photographs different from the others so that you can say some of them are battery problems and others are clearly the machine being switched off.

COURT : The four photographs being ABD(7)9, 10, 13 and 15. -- Daar is op die foto's alleen wel verskille en die grootste verskil lê ten opsigte van die puls op ABD(7)10 wat wel 'n effens ander vorm het as vir ABD(7)9, (7)13 en (7)15. Op die laasgenoemde drie is die derde puls ietwat groter as

die/...

die vierde puls uit die groep van vier pulse, terwyl op ABD(7)10 is die derde puls kleiner as die vierde puls. So, die puls wat deur afskakeling deur die wiskop veroorsaak word, dit alleen is nie geheel en al dieselfde as in al die gevalle nie, maar die beginsel ooreenstemming is nog altyd daar.

None of these photographs can you say that they represent battery contact problems as distinct from the machine having been switched off? -- By die besluit van of ʼn mens besluit - of ek besluit dat dit batterykontakonderbreking is, kan ek nie ʼn situasie beskou waar ek net na hierdie foto's kyk nie. Ek moet die situasie beskou waar ek kyk na al die beskikbare inligting wat op daardie twee bande, BEWYSSTUKKE 31(1) en (2) beskikbaar is omtrent soortgelyke situasies.

There are two photographs - I am sorry, before I get to that. If you look at your report ABD(6)2 in relation to counter reading 024, you in fact regard that as an "af/aan skakeling". Is that right? -- Dit is korrek, ja.

You have two photographs in relation to 024, one covering a 5 seconds span and the other covering one smaller span of time. Is that correct? -- Dit is korrek, ja.

I would like you please to hand those up. Would you please hand up the five second photograph as ABD(7)16 and the one second photograph as ABD(7)17. Could you please look at ABD(7)16 please and tell us which part of that photograph covering five seconds you regard as the machine having been switched off? -- Op ABD(7)16 is daar van die linkerkant af ʼn deel wat feitlik aanmekaar wit is, wat aandui dat daar ʼn hele klomp - ʼn klank is vir ʼn geruime tyd. Dit kom op ʼn sekere stadium tot ʼn einde. Dit is ek skat so ongeveer

dit kom tot ŉ einde op ŉ punt 27mm vanaf die linkerkant van die foto en dit is die punt waar ek sê waar die afskakeling plaasgevind het.

Is that section represented separately, a photograph covering one second which is ABD(7)17? -- Dit is korrek. Ek moet miskien net voortgaan. Op die boonste foto ABD(7)16 is daar vanaf ŉ punt 36mm vanaf die linkerkant ook ŉ pulsgroep baie duidelik waarneembaar. Dit is die pulsgroep wat saamgaan met die wiskop by afskakeling en daardie gedeelte vanaf ŉ punt net voor die plek 27mm vanaf die linkerkant tot ŉ stukkie net na die pulsgroep wat begin by omtrent 36mm vanaf die linkerkant , is vergroot en word weergegee in foto ABD(7)17.

Would it be true to say that photographs ABD(7)9, 10, 13, 15 and 17 all represent the pulses that occur when the machine is switched off? -- Ja.

And would I also be correct in saying that especially if you look at the first big pulse in the group of four pulses that we described earlier, the pulse in ABD(7)17 is actually very different from those in ABD(7)9, 10, 13 and 15? -- Ek sou dit nie beskryf as baie verskillend nie, maar dit is verskillend. Daar is definitiewe afwykings.

So, we accept then that when the machine is switched off, there can be variations in the group of pulses to the extent represented by the differences that I have just indicated to you? -- Ja, ek kan - laat ek dit so stel. Ek sou nie die groot verskil verwag het wat ek wel waarneem ten opsigte van byvoorbeeld die verskil van ABD(7)17 en ABD(7)13 onder normale omstandighede nie. Ek noem daardie twee spesifiek omdat hulle altwee dieselfde tydskaal het van een sekonde

en/...

en ʼn mens verskille baie duidelik kan waarneem op daardie twee, maar in hierdie situasie het ek om ander redes tot die gevolgtrekking gekom dat daar batterykontakprobleme moes wees en die gelyktydige samewerking met batterykontakprobleme sou geheel en al die verskil kon verklaar wat daar wel in ABD(7)17 is ten opsigte van dit wat in ABD(7)13 en ook sommige van die andere is.

Which photograph do you say represents "batterykontakprobleme"? -- Die een in ABD(7)17.

If you look at your report in relation to counter number, your counter number 024 to which ABD(7)17 relates You actually make no mention of "batterkontakprobleme" there? -- Dit is heeltemal korrek. Ek maak nie melding daarvan nie.

Can you give any reason why not? -- Omdat ek besluit het dat die aksie wat daar plaasgevind het een is van af/aan skakeling van die bandmasjien en dit is nie vir my nodig dat ek elke keer noodwendig alle newe-effekte wat ek miskien op ʼn plek sal neerskryf nie. Ek het probeer aandui wat ek dink wat vir die Hof belangrik sal wees om van kennis te neem, naamlik dat daar op daardie punt definitief ʼn deuidelik af en aan skakeling was en dat die Hof dit in daardie sin sal aanvaar sodat die Hof byvoorbeeld sal weet dat tussen dele voor dit en na dit daar ʼn onbepaalde tydslengte kon verloop het.

I want to put it to you that there is no basis on which it can be said that the problem at counter number 024 includes battery contact problems but that the variation simply indicates that either that the pulse varies from time to time in respect of the same machine or perhaps that different

machines/...

machines may have been involved?

COURT : So, what you are saying is that it was not switched off at 024?

MR YACOOB : No, no. We agree that it was switched off at 024. There is no problem with that. The only difficulty we have is that there is no indication, no basis for suggesting in addition to - what he says now is that there is a combination of switching on and off and battery contact problems as I understand it. We are saying that there is no indication of battery contact problems. It is clear that the machine was switched off at that point and that the difference between the photographs and the reason why ABD(7)17 is different is simply because there - is simply either because the pulses vary on the same machine from time to time when it is switched off or because different machines may have been used . I do not suggest at all that there is no switch off pulse. We actually find the switch off pulse clearly at counter reading 024. -- My antwoord daarop is dat daar baie sterk aanduidings is op ABD(7)17 dat daar wel kontakprobleme ontstaan het tydens die afskakeling. Die foto alleen wys dit nie so duidelik as wat ek dit ondersoek het op die ossilloskoop nie, maar die foto wys tog sekere aanduidings daarvan wat te sien is in die omgewing van die derde puls van die pulsgroep in die regterkantste helfte van ABD(7)17. As dit vergelyk word met ABD(7)13 word daar gesien dat ABD(7)13 se derde puls 'n redelike egalige gedrag toon met 'n klompie kronkels daarin, maar op ABD(7)17 is daar 'n punt waar daar 'n baie skielike oorgang van 'n hoë waarde na 'n lae waarde wat in die foto weerspieël word deur 'n lyn wat feitlik vertikaal staan op die foto op die plek waar puls drie is

op/...

op foto ABD(7)13. In werklikheid op die ossilloskoop kan gesien word dat daar ŉ baie skerp oorgang plaasvind op daardie punt. Dit wil sê ŉ baie skielike verandering en sulke skielike veranderings is altyd te wyte aan diskontinuīteite. In hierdie geval sê ek dat dit lyk vir my na ŉ diskontinuīteit wat tipies is van dit wat sou kon veroorsaak word deur swak battery kontak en daarom sê ek dat hierdie foto definitiewe tekens toon, maar dat die werklike ossilloskoopondersoek die aspek baie beter beklemtoon het van dat daar diskontinuīteite is binne-in hierdie puls op ABD (7)17. Verder sou sulke diskontinuīteite nie die oorsaak wees daarvan dat ŉ ander bandmasjien gebruik was nie, want geen bandmasjien kan sulke skerp diskontinuīteite veroorsaak nie by normale gebruik nie. Sulke diskontinuīteite word slegs veroorsaak deur sulke dinge soos diskontinuīteite in batterykontak.

Do you exclude the possibility altogether that the pulse pattern on ABD(7)17 is or could well be a variation of the pulse when the machine has been put off? -- Ja, ek verwerp daardie siening ook dat dit ŉ normale variasie is op die masjien se afskakelpuls. Ek sê dit is ŉ abnormale variasie.

Are you saying that the only explanation for that variation is that there were also battery contact problems? -- Dit is die enigste verklaring wat vir my aanvaarbaar is.

Is all the information as far as the oscilloscope is concerned - as far as your oscilloscope analysis is concerned which you used to arrive at that conclusion on photograph ABD(7)17? -- Die gevolgtrekking wat nou van gepraat word, is dit dië dat daar batterkontakprobleme saam met

die/...

die stopsituasie was en die antwoord is ja, die inligting is alles op ABD(7)17 behalwe dat dit nie op ABD(7)17 so duidelik is as wat ek dit normaalweg op die ossilloskoop ondersoek nie. Normaalweg op die ossilloskoop kyk ek na stukkies van 200ms, dit wil sê daardie deel sou met ʼn faktor vyf uitgerek gewees het in tyd. So, ek weet vir seker ek sou daardie stukkie ondersoek het. Ek weet ek het dit gedoen. Dit is nie dat ek dit sou doen nie. Ek ondersoek altyd die aparte dele teen daardie vergroting en daarna sal ek metings doen of ossilloskoopfoto's doen teen ʼn laer vergroting van byvoorbeeld ʼn totale tydsbestek van een sekonde of meer soos wat nodig is.

I did not quite understand the first part of your answer. which concerned the question of whether it was a "battery-kontakonderbreking" in addition to on/off, or not. What escatly did you say there? -- Daar is gevra of ek tot hierdie gevolgtrekking gekom het op grond van inligting wat slegs in ABD(7)17 vervat is. Ek het net gestel watter gevolgtrekking daar van gepraat word en soos ek dit verstaan het was die gevolgtrekking waarna verwys was, dit dat ek die gevolgtrekking gemaak het dat by daardie tellerlesing 024 die bandmasjien afgeskakel is, maar dat gelyktydig daarmee daar sekere batteryprobleme ontstaan het.

En by "sekere batteryprobleme", would you mean that the battery failed to make contact and then made contact again? -- Ja, ek sou geneig wees om te sê dat daar ʼn momentele verbreking van batterykontak was wat nie lank geduur het nie, miskien slegs enkele millisekondes.

Do you say that the battery contact problem occurred somewhere between the time the machine was switched off

and/...

and then on again or can you not say when it occurred? -- Nee, ek sien dit so in dat die batterykontakprobleem ontstaan het gelyktydig met die druk van die stopknoppie.

And would you say this is a phenomenon and it occurs often? -- Ek kan nie onthou dat ek dit gesê het nie, maar ek kan probeer sê dat ek het rede gehad om te glo dat met hierdie opname daar wel probleme was met batterykontak en daarom is dit vir my heeltemal sinvol om te aanvaar dat sulke probleme ook sou kon voorkom op 'n plek waar die stopknop gedruk was.

Then we get a further variation of pulses. Is that the further variation of that pulse, the pulse that we are talking about, the first long pulse - you get a further varia tion in relation to the pulses in photograph ABD(7)12. Is that right? -- Ja, dit is korrek.

In relation to what is represented in that photograph we say that the machine was clearly switched off at that point. You say it was a battery contact problem. I want to ask you whether the photograph in ABD(7)12 could not mean that there were battery contact problems probably lasting a few more milliseconds or a few less milliseconds simultaneously with the machine having been switched off? -- 'n Stelling soos daardie is sekerlik iets wat ek sou moes oorweeg en ek het dit ook oorweeg toe ek die analise gedoen het en op grond van addisionele inligting wat vervat is in hierdie gedeelte ten opsigte van addisionele pulse en ook die vergelyking van hierdie deel met die deel op teller 383 van band 2 kant 1 soos - veral soos vervat in ABD(7)14 wat die begin van die deel is waar daar 'n opname bo-oor 'n vorige opname is, daarvolgens het ek tot die gevolgtrekking

gekom/...

gekom dat dit nie 'n geval was van opname bo-oor 'n vorige opname nie, maar wel 'n kombinasie van probleme, naamlik verbindingsprobleme en batterykontakprobleme. Soortgelyke foto's van dele - van die deel wat voorkom by tellerlesing 670 tot 672 van band 1 kant 1 toon ook heeltemal ander tipe eienskappe en dit is nog iets wat saam beskou is om tot die gevolgtrekking te kom soos ek reeds verduidelik het.

COURT : Would you put to this witness exactly what you want him to listen to over the adjournment, because I am going to take the adjournment.

MR YACOOB : He has already got a list to what he has to listen to and he has actually already done so. The next tape which I am going to get to is the tape of the Krisch Rabillal Memorial which is EXHIBIT 7(1) and 7(2). On tape 1 side 1 at the witness's counter reading 69 he refers to an "aan/af skakeling" which is supposed to last 2,9 seconds and our difficulty there is that the period of 2,9 seconds is very difficult to explain simply in terms of an "aan/af skakeling" and that it could mean something more. We are not quite sure what.

COURT : Do you say there is a 2,9 seconds ... (Mr Yacoob intervenes?

MR YACOOB : Oh, yes.

COURT : What should he listen to? You can just tell him you cannot understand what it is about and he tell you what he thinks it is about. That is the end of that difficulty. What is the next one?

MR YACOOB : That is so. It may be result very quickly. The nex point is at - if you come to the end of tape 1 side 1 of EXHIBIT 7 and turn it over immediately while it is true

that/...

that the recording starts at that point immediately you turn it over, but in fact if you rewind it and come back to counter reading number 6,5 we find that there is a 3,21 second of strange hiss before the recording on tape 1 side 2 in fact starts. Then sticking to the same side, at our counter number on the 7700 528 on the same side there is a change in the quality of the applause ... (Court intervenes)

COURT : That would not help the witness, because he has got to listen to a machine which has his counter numbers on. Could you give him the equivalent?

MR YACOOB : He has a table to look at the equivalent, but we can say that the applause appears at page 33 of the transcript. The applause changes in quality and there seems to be an indication that the change is so great that there are two different applauses joined together there, because there is such a sudden change in acoustics and so on. That appears eight line from the bottom of page 33. The next matter is at counter number 656 again on the same side , our counter, page 35 of the transcript. We think that that could be what we described as an erasure after the fact. Then we get to tape 2 side 1, EXHIBIT 7(2) side 1 at our counter number 7 and the witness's counter number 15 there to we will contend for an erasure after the fact, after the recording has been made at our counter number 8,5, his counter number 18. We again suggest that there is an erasure on top of the existing recording and we think finally in relation to this lot of interruptions that the ringing of the telephone situation which occurs on this tape at our counter number 11 and the witness's counter number 024 page 37 of the transcript could be or should be related to the interruption at 7 and 8,5

in/...

which relates to Huhudi, but I trust I will have the energy to select those tonight.

GETUIE STAAN AF.

HOF VERDAAG TOT 4 SEPTEMBER 1986.

in terms of how they could have occurred.

COURT : I do not understand that statement. Of course it is an interruption. It is very clear from the transcript it is an interruption. What is the point you are making there?

MR YACOOB : The point we are making is that that interruption at 11 or 024 could well be related to the interruptions, the previous two, that I have mentioned at 7 and 8,5.

COURT : Meaning what?

MR YACOOB : Meaning that the fact that these three interruptions took place so near each other, could imply that some other construction must be placed on the interruption at 11 or 024.

COURT : What is the other construction?

MR YACOOB : One of the processes of editing, which I will discuss with the witness tomorrow is that when you drew a bad edit, one of the ways of covering up that bad edit is to put a sort of elasto plast over it and the contention will be that there is a possibility on the tapes alone, simply at the level of covering up an edit, that this sort of covering up can take place and we will advance this elasto plast theory in relation to a number of the erasures after the fact which have been admitted. Those are all in relation to Kirsch Rabillal. I must say that in relation to one more tape which would be gone into not in much - in as much detail as the other two, I spent last night until very late selecting precisely what I should go through on this tape to be as short as possible. I did not have the energy to perform any selection process in relation to the one more tape which we are going to do which is the tape

which/...

DELMAS TREASON TRIAL 1985-1989

PUBLISHER:

Publisher:- **Historical Papers, The University of the Witwatersrand**
Location:- **Johannesburg**
©2009

LEGAL NOTICES:

Copyright Notice: All materials on the Historical Papers website are protected by South African copyright law and may not be reproduced, distributed, transmitted, displayed, or otherwise published in any format, without the prior written permission of the copyright owner.

Disclaimer and Terms of Use: Provided that you maintain all copyright and other notices contained therein, you may download material (one machine readable copy and one print copy per page) for your personal and/or educational non-commercial use only.

People using these records relating to the archives of Historical Papers, The Library, University of the Witwatersrand, Johannesburg, are reminded that such records sometimes contain material which is uncorroborated, inaccurate, distorted or untrue. While these digital records are true facsimiles of paper documents and the information contained herein is obtained from sources believed to be accurate and reliable, Historical Papers, University of the Witwatersrand has not independently verified their content. Consequently, the University is not responsible for any errors or omissions and excludes any and all liability for any errors in or omissions from the information on the website or any related information on third party websites accessible from this website.

DOCUMENT DETAILS:

Document ID:- **AK2117-I1-19-141**
Document Title:- **Vol 141 p 6986-70S4. Witness: Jansen**